

S seje izvršnega sveta

Zdajšnja zakonodaja ne omogoča učinkovitejšega reševanja problemov

Člani izvršnega sveta so na eni zadnjih sej med drugim obravnavali poročilo o stanju na področju varovanja okolja in programske usmeritve za razvoj varstva okolja v naši občini. Razpravljali so o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Velika planina in program razvoja Velike planine, sprejeli pa so tudi informacijo o rešenih zadevah urbanistične inšpekcije in o nekaterih problematičnih neresenih zadevah v prostoru. Malodane pri vsaki točki pa so se srečevali s takoimenovanim prehodnim obdobjem, čakajoč na novo zakonodajo, ki bo omogočila učinkovitejše reševanje problemov.

Dr. Stane Uhan je članom izvršnega sveta poročal o obisku komisije za ekološka vprašanja v Kiku in Kemostiku, kjer se je problem onesnaževanja okolja zaradi minulih poplav še bolj zaostрил. Opozoril je, da se je marsikje, ne samo v teh podjetjih, izkazalo, da imajo slabo poskrbljeno za odpadne vode, skladiščenje nevarnih snovi in odpadkov, pri Kiku in Kemostiku pa se je ponovno zastavilo vprašanje zaščite proti eksploziji in požaru vnetljivih snovi.

Na seji je bilo še rečeno, da se je Kemostik odločil, da se ne bo širil v nameravanem obsegu, pripravljajo nov načrt. V Kiku pa so se odločili, da bodo pri pripravi planov sodelovali z občino, saj je določanje novih meja varnostnega pasu širšega družbenega pomena. Pri novelaciji novega zadalnega načrta m-6 Donit bo treba uskladiti vse interese, je bilo rečeno na seji. Člani pa so se pri Kiku obregli tudi v to, češ, če to podjetje v pretežni meri dela črni smodnik le za izvoz, zakaj mora potem ceno plačevati to okolje in ti prebivalci. V zvezi s Kikom bi veljalo razmisliti o se-

litvi celotnega podjetja, dela skladišča nevarnih snovi ali izselitvi Zarje in Kemostika. V bodoče bo moral Kik tudi ceno zemlje, na kateri se razteza, plačevati dražje, saj ta tudi ne bo več »zastonj«.

Pri obravnavanju programskih usmeritev za razvoj varstva okolja je bila največkrat omenjena vedno večja osveščenost ljudi, saj je bolje delovati preventivno kot odstranjevati posledice. Veliko problemov pa se bo pojavilo pri zagotavljanju denarja za uresničevanje omenjenega programa. Obe občini, Kamnik in Domžale, bosta na področju varstva okolja morali združiti moči, morda bi veljalo razmisliti tudi o zaposlitvi strokovnjaka za ekološka vprašanja za obe občini skupaj. Delo občinskih komisij za urbanizem, revitalizacijo in ekologijo pa bi bilo zaradi usklajenega delovanja pametno povezati in uskladiti njihove akcije.

O ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Velika planina so na seji izvršnega sveta že kar nekajkrat govorili, pa je očitno še vedno nekaj nerazčiščenih pojmov in dilem v zvezi s pravicami

in odgovornostmi posameznih družbenikov. Iz pogovora je bilo čutiti, da je največ dilem o pristojnosti družbenika z največjim deležem – Stola in občine Kamnik, ki s prispevno stopnjo 0,2 odstotka od bruto osebnega dohodka zagotavlja sredstva za poslovanje družbe. Pojavlja se namreč vprašanje, ali kljub vsemu ustanoviti javno podjetje, čeprav je jasno, da bi vso odgovornost za razvoj (in tudi možne izgube!) prevzela občina. Obenem pa se postavlja vprašanje neodgovornosti zaradi spreminjanja odločitev, saj je znano, da je izvršni svet na ustanovitev družbe pred časom pristal in je občina v njej eden najmočnejših družbenikov. Kljub vsemu so na seji izvolili komisijo, ki bo preučila, kako je mogoče subvencionirati družbo, s pomočjo pravnih in ekonomskih strokovnjakov pa bodo skušali rešiti še nekatere druge dileme. Predstavnik kmetov Tone Hočevar je v izvršnem svetu načel tudi vprašanja lastništva zemlje na planini. Pričakovati je namreč, da bodo kmetje dobili pašnike nazaj (tudi tu je več ločenih mnenj!) in če ne bo z njimi narejen dogovor o uporabi zemljišča za smučišče v zimskem času, bo tudi lahko še »vroče«. Predstavniki Stola je povedal, da nameravajo planšarje vključiti v vsa pogajanja o uporabi zemljišč pri delovanju omenjene družbe.

Pri obravnavi osnutka programa razvoja Velike planine, ki bo pred delegati v skupščini konec

novembra, so ugotovili, da so bistveno okrnjene nekatere bivše ambicije po širitvi žičniškega sistema (obstaja le povezava s sedežnico Ušivec–Tiha dolina, oz. Dolga raven), potreben pa bo tudi še razmislek, ali sploh graditi nove koče, ali racionalneje izkorslovati stare, vsaj v kratkoročnem obdobju. Zagotoviti pa bo treba vodo in elektriko, saj brez tega turizma na planini ne bo. Predstavniki turizma v izvršnem svetu, Tone Stele, je o programu govoril pohvalno, saj bistveno ne posega v naravo, našel je pravo razmerje med naravovarstvom in razvojem prostora na Veliki planini. Program, ki bo po sprejetju na skupščini v javni obravnavi, je pripravil Razvojni zavod Domžale.

Pred obravnavo na novembrski skupščini pa so se člani izvršnega sveta seznanili tudi z nekaterimi rešenimi zadevami črnih gradenj v občini, pa tudi s problematičnejšimi, za rešitev katerih še ni načel. Največji problemi so seveda za zagotovitvo sredstev, ki bi jih občina potrebovala (po nekaterih ocenah naj bi za prve rešitve rabili kar 400.000 dinarjev) za učinkovito odpravljanje črnih gradenj v tem prostoru. Tako je bilo omenjenih več primerov (Cotman in Kuret ter Cibašek, Kerin, Zavasnik, Cviren in Vektorazzi), za katere je rešitev znana, ali pa bo treba še razmisliti, kaj je za družbo ceneje: rušiti ali ne. Pretehtati bo treba, kakšno korist bo družba od tega ime-

Izvršni svet podpira ustanovitev družbe

Na zadnji seji so se člani izvršnega sveta dokončno odločili, da podpirajo ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo Velika planina – zaklad narave, podjetja za rekreacijo in gostinstvo kot temelj nove organiziranosti in povezovanja interesov na Veliki planini. Tako so se odločili na osnovi mnenja komisije, izvoljene na prejšnji seji, z namenom, da prouči nekatere dileme v zvezi s tem.

Stol, kot predlagatelj pogodbe je izvršnemu svetu slednji dal v presojo. K njej je potem izvršni svet dal nekatere pripombe. Tako sta sedaj spremenjeni in dopolnjeni 4. in 5. točka pogodbe. Po 4. točki je spisek osnovnih sredstev, opreme in nepremičnin (nekaj manj kot 8,5 milijona dinarjev) sestavni del pogodbe. Po ustanovitvi družbe namreč Stol premoženje po deležih razdeli na ustanovitelje, družbenike. V osnovni kapital spada tudi planinska koča na Veliki planini, ki jo je v družbo vložil Pionir iz Novega mesta. Vloženi deleži družbenikov se lahko zvišajo. O posameznih zviševanjih vložkov enega ali več družbenikov, se slednji dogovorijo na skupščini. Člani izvršnega sveta so med drugim še sklenili, da bo izvršni svet pristopil k sklenitvi pogodbe po ustrezni opredelitvi občinske skupščine glede reševanja razvoja Velike planine in povezovanja interesov na tem prostoru v obliki družbe z omejeno odgovornostjo. Izvršni svet bo skupščini predlagal sklep, da občina Kamnik kot družbenik soustanovi družbo z omejeno odgovornostjo, za sklenitev pogodbe pa skupščina pooblašča izvršni svet.

R. G.

la. Za nekatere primere bo treba razmisliti še o možni spremembi dolgoročnega plana. Urbanistični inšpektor je, kot že večkrat, opozoril, da trenutno še vedno ni učinkovitih sredstev za preprečevanje črnograditeljstva. Po novih zakonih ne bo več ustavitvenih odločb, ukrepanje bo ostrejšo, vendar, dokler nove zakonodaje še ni, ... Da pa je inšpekcijska služba učinkovita, so pokazali z rušenjem objekta Piccolino, ki je občino sicer stalo okrog 50.000 dinarjev (rušenje je opravilo Komunalno podjetje kot najboljši

ponudnik). Člani izvršnega sveta so ob tem priznali, da je bil ta primer pravi preizkus tudi v zavezi ljudi, ki so z opozorili in zahtevami za odstranitev tudi sami pomagali do rešitve.

Na seji so ponovno opozorili, da bi se tudi izvajalci črnih gradenj morali držati predpisov, ne le investitorji (to prihaja do izraza pri primeru Cotman, kjer je več izvajalcev). Sklenili so tudi, naj bi v bodoče v proračunu zagotovili sredstva za učinkovito delo urbanistične inšpekcije.

ROMANA GRČAR

Zeleni Kamnika na avstrijskem Koroškem

V soboto, 17. novembra, smo Zeleni Kamnika obiskali dva pomembna komunalna objekta na avstrijskem Koroškem, in sicer regijsko odlagališče komunalnih in industrijskih odpadkov v Tinjah pri Ve-

likovcu in centralno čistilno napravo odpadnih vod v Celovcu. Razen članov Zelenih sta se strokovne ekskurzije udeležila tudi dva direktorja kamniških podjetij s svojimi sodelavci, sekretar sekretariata za varstvo

okolja in urejanje prostora občine Kamnik, nekateri upravni delavci in inšpektorji in mnogi drugi, ki jih ta problematika zanima. Našemu vabilu sta se odzvala tudi znana strokovnjaka s področja varstva okolja, Karel Kobler in Neža Exel. Za oba ogleda se je pri avstrijskih oblasteh dogovoril dopisnik TV Slovenije na Koroškem, Lojze Kos.

Udeleženci strokovnega po-

tovanja smo bili z obema ogledoma zelo zadovoljni, saj smo se na lastne oči prepričali, da so tudi takšni objekti lahko urejeni tako, da ne motijo niti najbližje okolice, pri njihovem obratovanju pa je poskrbljeno tudi za popolno ekološko varnost. O obeh objektih bomo skušali kaj več napisati v naslednjih številkah glasila.

IVANKA NOVAK

Odlagališče odpadkov v Tinjah. Na sliki z leve: Janez Petek – vodja tehnične službe v Komunalnem podjetju Kamnik, Andrej Skodlar – direktor Komunalnega podjetja Kamnik, Marko Magister – sekretar sekretariata za prostorsko urejanje in varstvo okolja občine Kamnik in Boža Možina. V ozadju na desni je lepo vidna dokončno urejena deponija z zatrativijo in posaditvijo vegetacije. Na desni zgoraj izpust za nastajajoče pline. Spodaj levo je zbirni jašek za ocedne vode iz odlagališča.

Centralna čistilna naprava odpadnih vod v Celovcu. Skupina Zelenih Kamnika ob zadnjem čistilnem bazenu, odkoder odteka v Dravo 95 odstotno prečiščena odpadna voda.

V. M.

Miklavževanje po starem običaju

Kot smo izvedeli, pripravlja odbor za oživiljanje in negovanje starih običajev in tradicije pri Slovencih krščanskih demokratih v Kamniku veliko Miklavževanje. Ta lep stari ljudski običaj, ki je bil na Kamniškem do druge svetovne vojne močno razširjen, bodo priredili v torek, 4. decembra ob 17. uri v veliki dvorani bivšega kina »Dom«. Več podrobnosti o tem in kje bo sprejemanje daril v ponedeljek, 3. decembra od 16. do 18. ure, bodo objavili na posebnih letakih in v omari na Lectarjevi hiši (svečar).

M. W.

Komisija za obrt in turizem pri Izvršnem svetu SOB Kamnik

objavlja NATEČAJ

FOTOGRAFIJE KAMNIKA IN OKOLICE

za izdelavo razglednic, zloženek in turističnega prospekta. Pri izboru bodo upoštevani barvni diapozitivi formata leica ali 6x6, zaželeno pa je, da so čim novejšega datuma. Natečaj traja do konca decembra 1990, ponudbe pa zbira pisarna ZKO, Japljeva 2 (Kavarna Veronika) in turistična agencija Integral, Titov trg 20, Kamnik. Podrobnejše informacije lahko dobite po telefonu 831-612, ZKO.

OB PRAZNIKU REPUBLIKE ČESTITAMO VSEM OBČANOM.

PRESEDSTVO SKUPŠČINE OBČINE KAMNIK

Rdeči križ Kamnik prizadetim ob poplavih!

Občinska organizacija RK Kamnik se je neposredno po vodni ujmi, ki je močno prizadela prebivalce in povzročila veliko škode, aktivno vključila v zbiranje in razdeljevanje pomoči. O tem smo v zadnji številki Kamniškega občana že poročali.

Najnovejši podatki, do 21. novembra, prikazujejo, da je Občinska organizacija RK zbrala in razdelila že naslednjo pomoč:

1. Denar je bil razdeljen krajanom v višini 152.865,00 din.
 2. Ze razdeljena pomoč v prehrani in drugem materialu je bila naslednja:
 - 162 kg jabolka za ozimnico
 - 1380 kg krompirja
 - 360 kom sveža jajca »S« Jata Duplica
 - 12 kompletov odeje, rjuhe, prevleke za blazine
 - 8 kom odeje
 - 32 parov nepropustni škornji topli Borovo
 - 10 kom. trenerke, hlače, pulover
 - 56,40 kg sir trapist
 - 4 kom divani
 - 1 kom peč za etažno centralno
 - 1 kom termoakumulacijska peč
 - 1 kom betonski električni mešalec
 - 1 kom štedilnik – plinski
 - 1 kom rabljena spalnica – z omaricami, kavč, stare vzmeti
- Iz skladišča občinske organizacije Rdečega križa: več kot 300 kg uporabnih oblačil – porabniki pridejo vsako prvo in vsako tretjo sredo od 15.–17. ure in sami izberejo še uporabna oblačila. Po razdelitvi je bilo razdeljeno živilo za krmo živine: 300 kg Podvolovljek 720 kg Litija 200 kg Brežice 1200 kg Mozirje

Nadaljevanje na 5. strani

Borci o aktualnih vprašanjih

V petek, 16. novembra, je občinski odbor zveze borcev NOV Kamnik organiziral pogovor o aktualnih vprašanjih sedanjega časa, o spremembah, ki nastajajo v naši družbi, o pojavih, ki želijo spremeniti oziroma razvrednotiti vlogo in pomen NOB in o vseh vprašanjih, ki neposredno zadevajo življenje in vplivajo na aktivnost članov ZB. Posvet je imel namen seznaniti člane ZB tudi z nekaterimi drugimi konkretnimi in dati dogovore na mnoga pereča vprašanja.

Udeležba na posvetu je bila številna, udeležili pa so se ga tudi predsednik občinske skupščine Maks Lavrinc, predsednica izvršnega sveta Marija Sitar in nekateri drugi.

Na posvet je prišel tudi predstavnik republiškega odbora ZZB Lado Pohar, ki je govoril o mnogih vprašanjih in tudi odgovarjal na postavljene dileme in probleme.

Janez Prezelj, predsednik občinskega odbora ZZB NOV, je prisotne seznanil s ciljem pogovora in z željo, da bi to prispevalo k enotnemu pristopu pri reševanju številnih nakopičenih problemov in zagat, ki zaskrbijo članstvo ZB.

Lado Pohar je govoril o svojih pogledih na nekatere mednarodne razmere, ki imajo posreden vpliv tudi na naše notranje razmere. Posebej je razpravljalo o razmerah v Jugoslaviji, o zapletih med republikami, o organiziranih napadih na Markovića in nekaterih pojavih, ki razbijajo

našo enotnost oziroma grozijo s spopadi.

Obširneje je izpostavil problem slovenske suverenosti in samostojnosti, hitre zasuke politične koalicije v gledanjih in pristopih k plebiscitu. Značilni so pritiski na Demos in tudi nepripravljenost za sodelovanje med stranikami, kar vnaša med ljudi nemir in razdvojenost.

Ustavna razprava je bila sedaj potisnjena v drugi plan. V preambuli predloga ustave želijo izključiti vlogo NOB, še več, v posameznih akcijah želi vladajoča koalicija to obdobje enostavno

zbrisati in ga enačiti z izdajalsko vlogo domobranstva, itd. Člani ZB naj se zato v vseh okoljih aktivno vključijo v javno razpravo o novi ustavi in s konkretnimi predlogi vplivajo na končni tekst ustave.

V nadaljevanju je Lado Pohar opozoril tudi na pripravljeno izjavo izvršnega odbora ZZB NOV Slovenije, ki jo bodo poslali predsedstvu, skupščini in izvršnemu svetu Slovenije. Med ostalimi vprašanji izjavo ugotavlja:

– da ZZB NOV Slovenije kot najširša družbena in nestrankarska organizacija podpira proces demokratičnih sprememb in krepitev slovenske suverenosti in državnosti, opirajoč se na pozitivno dediščino narodnoosvobodilnega boja, pri tem pa mora biti naš pogled usmerjen v prihodnost.

– da se kot udeleženci skupnega osvobodilnega boja zavzemamo za sklenitev novega demokratičnega in enakopravnega dogovora o nadaljnjih oblikah skupnega življenja. Ne želimo podirati mostov, smo za strpnost in trezen premislek ter enakopraven dialog brez groženj in pritiskov. Le v kolikor ne bo mogoče

preseči dosedanje krize v Jugoslaviji, smo za miren in dogovorjen izstop, takšen, ki ne bo povzročal novih kriz in konfrontacij,

– da dosežemo o vseh ključnih vprašanjih čimvečjo narodno enotnost. Nismo za zaletavo politiko, ki povzroča napetosti, smo za pomiritev in spravo, toda ne tako, ki hoče doseči, da z opravičevanjem zvestobe fašističnim zavojevalcem hkrati nalaga odgovornost vsem udeležencem NOB za posamezne v vojni vihuri storjene napake in nerazumne poboje po končani vojni. Borci zato ne pristajamo na poizkuse odstranjevanja vsega, kar spominja na oboje za osvoboditev Slovenije,

– da borci podpiramo osnovne opredelitve, vsebovane v osnutku ustave. Tvorno in ustvarjalno bomo sodelovali pri dokončnem oblikovanju predloga tega dokumenta. Ugotavljamo, da osnutek ne zagotavlja osnove za urejanje položaja žrtev fašističnega preganjanja, ne rešuje vprašanja zdravstvene in socialne zaščite niti ne opredeljuje odgovornosti za spominska obeležja in grobove borcev NOB,

– da nismo za prenapete odločitve pri urejanju konfliktnih razmerij z vodstvom JLA, niti ne

odobravamo postopkov armadnih vrhov, ki si prisvajajo pravico političnega odločanja. Demilitarizacija je dolgoročno uresničljiv cilj v Sloveniji ob takih procesih v širšem okolju in ustreznih mednarodnih zagotovilih,

– da republika Slovenija ob 50 letnici vstaje – 1991, dostojanstveno obeleži ta pomembni jubilej z ustreznimi manifestacijami v duhu pomiritev in sprave, s pogledom v prihodnost.

V obširnejši razpravi so udeleženci posveta v celoti podprli predlagana izhodišča izjave. Prav

tako pa je bilo v razpravi izrečeno več kritike na pomanjkljivosti ob zadnjih volitvah. Ugotovili so, da je informiranost nezadostna, da so nekatera stališča preveč konkretna, kar člane ZB pri njegovem delu razorožuje.

Posvet je izvenel v skupni zahtevi, da morajo tudi borci oblikovati našo prihodnost in smejo dopuščati, da se pri vodno bolj razraščajo razprtije spori, ki že močno ogrožajo slovensko enotnost.

STANE SIMŠIČ

Naši prazniki

Bliža se vrsta praznikov in s tem vprašanja: kje in kako preživeti praznične dni ob zatonu starega in nastopajočega novega leta? Kako je s praznovanjem božiča, dneva republike in drugih državnih in cerkvenih praznikov. Za naše glasilo smo želeli zvedeti mnenje nekaterih slučajno zbranih sogovornikov.

Draga Spruk, upokojenka, Kamnik

»Naši prazniki, tako kot so, naj ostanejo. Božič se praznuje bolj kot družinski praznik. Praz-

novali smo ga tudi do sedaj. Ta dan se zberemo doma vsi skupaj z otroci in njihovimi družinami.

Novo leto bova skupaj z mojim Francetom preživela doma. Želim si samo zdravja in miru. Tega želim tudi vsem drugim ljudem po širnem svetu.«

Matjaž Burkeljca, 21 let, predporoko, z otrokom, oba nezaposlena, Kamnik

»Novo leto bom praznoval kar doma. Oba z bodočo ženo sva nezaposlena. Denarja nimava. Končal sem šolanje, se izučil za

elektrikarja telekomunikacij, odslužil vojaški rok, sedaj pa ...

Po mojem mnenju naši prazniki ustrezajo. Prav je, da praznujemo tudi dan republike in božič, ki smo ga praznovali že tudi do sedaj.

Zame in za mojo družino bi bilo najlepše praznovanje novega leta, če bi dobil sebi primerno zaposlitev. Prijel bi za kakršno koli delo.«

Dare Homar, 30 let, zaposlen, samski, Vrhpolje

»Kje bom praznoval novo leto se še nisem odločil. Verjetno ga

bom preživel skupaj s prijatelji v zaključeni družbi. Naši prazniki so kar pravnjani, 29. november, ki se sedaj praznuje, nas spominja na nedavno preteklost osvobodilne vojne, čeprav se gledanje na to praznovanje spreminja. Božič, kot cerkveni praznik pa so ljudje slavili že tudi do sedaj in je prav, da ne delamo nobenih razlik, saj je to praznovanje močno zakoreninjeno med ljudmi.«

Alojzija Babnik, 42 let, ekonomska tehnik, zaposlena, poročena, 2 otroka, Godič

»Pri velikih družinah nam prazniki pridejo še kako prav. Tedaj se družine bolj združujejo,

saj nas sicer zaposlitev v tem ovira, oziroma imamo premalo časa za bližnje.

Praznovanje npr. dneva republike naj ostane, čeprav smo v zadnjem času pričeli tolikim spremembam, da jim komaj sledimo. Božič ljudje vedno praznujejo, tudi poprej, ko je bil to delovni dan.

Novo leto bomo pričakali doma, v krogu družine. Imamo najmlajšega člana, ki je star komaj leto in pol. Doma je lepo.«

Rezka Slapnik, upokojenka, Šmarca

»Praznike bomo preživel doma, tudi zaradi zdravstvenih razlogov. Te praznike največkrat

preživimo doma, tudi v preteklosti smo jih.

Božič praznujemo od nekdaj, saj nam veliko pomeni, enako velja za bližajoči se dan republike.

Če bo vreme primerno, se bom v teh dneh mogoče podala na kakšen sprehod v naravo, sicer pa bomo v družinskem krogu prav zadovoljni.«

Franc Spruk, 27 let, samski, zaposlen, Hrib

»Novo leto bom preživel v Čatežu. Ta praznik največkrat preživim v družbi s prijatelji in znanci.

Božič smo pri nas praznovali bolj v družinskem krogu in prav je tako. Praznovali smo ga že tudi vsa pretekla leta. Dan republike je zame sicer dela prost dan, pri meni pa nima posebne notranje veljave. Ta praznik je v jugoslovanskih razmerah pomemben, pomemben pa bo ostal – tudi za nas Slovence, če bomo našli razumno pot našega nadaljnjega skupnega življenja.«

Peter Plevel, upokojenec, Kamnik

»Letošnje praznike ob novem

letu bom preživel doma, v družinskem krogu. V preteklosti smo ga večkrat praznovali na različnih srečanjih. Prosti dnevi bodo marsikomu omogočili uresničitev različnih želja, saj bo več dni prosto. Menim, da bo te praznike večina preživela doma, v krogu domačih. Sicer smo praznovanja pri nas prevečkrat skomercializirali. Ljudje praznujejo državne in cerkvene praznike po svojem prepričanju in to je pravilno. Prazniki naj bi ljudi združevali med seboj.«

Simona Hren, 15 let, 1. razred ekonomske srednje šole v Kamniku, živi skupaj s svojo mamo v Kamniku

»Novo leto bom preživela doma, skupaj s svojo mamo in ver-

jetno s prijateljico Bernardo. Do sedaj sem novo leto največkrat praznovala doma in vedno sem bila zadovoljna.

Ostalih praznikov po mojem ni potrebno spreminjati. To velja za 29. november, ki nas spominja na preteklost. Božič pa nam veliko pomeni kot praznik družinskega snidenja.«

Peter Fischer, 50 let, zaposlen, poročen, 4 člani družine, Zaprice

»Praznovanje novega leta bomo imeli doma. Finančne prilike

bodo marsikoga odvrnile do obiskov v dragih lokalih. Srečanja v družinskem krogu znajo biti enako mikavna, kot v družbi s prijatelji in znanci.

Tradicija božiča se ohranja pri

vseh vernih, ki so ga slavili vsa leta, sicer vedno bolj kot družinski praznik.

Dan republike naj ostane, sicer bolj v republiških okvirih. Če se bodo razmere kot kaže spreminjale, bi za nas bil pomembnejši drugi dan tega praznovanja, npr. datum osvoboditve Ljubljane.«

Brane Potočnik, 37 let, poročen, obrtnik, 4 člani družine, Stahovica

»Delo, ki ga opravlja z ženo, ne dopušča veliko življenja v ožjem družinskem krogu. Zato bomo novo leto preživel doma, skupaj z otroki.

Prepričan sem, da bomo ta in tudi druge praznike vedno bolj preživljali doma, ker se gospodarske razmere še poslabšujejo.

Nobenih pomislekov nimam o praznovanju dneva republike ali božiča. Kar naj ostane tako.«

Praznovanje novega leta bo kot kaže letos minilo bolj v družinskih okvirih, manj hrupno in

razgibano, bolj resno, kot v prejšnjih letih. Sličnost odgovorov napeljuje na misel, da nismo preveč veselo ljudstvo ali pa s razlogi kje drugje. Strah za jutrišnji dan in verjetno še kateri drugi vzroki?

Gotovo pa taka anketa ne more dati odgovorov, ki bi jih smeli posplošiti.

STANE SIMŠIČ

Klub poslancev SDP Kamnik

Na konferenci občinske organizacije STRANKE DEMOKRATIČNE PRENOVE so bile pri klubu poslancev SDP občine Kamnik oblikovane naslednje sekcije:

SEKCIJA ZA GOSPODARSKI RAZVOJ s člani: IVO PIRC, HORST HAFNER, TONE PENGOV, PETER SITAR, BORIS ZAKRAJŠEK

SEKCIJA ZA KOMUNALNO IN PROSTORSKO VPRAŠANJE TER EKOLOGIJO s člani: VLADIMIR BREZNIK, MARJAN KRIŽNIK, MARIAN URH

SEKCIJA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI IN VPRAŠANJA OTROK IN DRUŽINE s člani: BRANKO BOŽIČ, CVETKA CVEK, IVAN JUSTINEK, BOŽO PILEJ, MARTA ŽERKO

SEKCIJA ZA OBRT IN ZASEBNO PODJETNIŠTVO s člani: JANEZ PERŠIN, DANIJEL ARTIČEK, MIRKO FORNAZARIČ, BORUT PEKLAR

SEKCIJA ZA TURIZEM s člani: ANTON IPAVIC, KOSTJA BIZJAK, MATIJA JENKO, SLAVKO RIBAS

SEKCIJA ZA KMETIJSTVO s člani: JOŽE SEMPRIMOŽNIK, BOŽO BREZOČNIK, ALOJZ FRANC, JOŽE HRIBAR, IZTOK JURANČIČ

SEKCIJA ZA JAVNE FINANCE s člani: MILAN MARINIČ, BORIS BAVČAR, IVAN ROJC, ANGELCA ZALOKAR

SEKCIJA ZA NOTRANJE ZADEVE IN LO s člani: MARJAN PLAGUTNIK, DANIJEL KUZMA, JANEZ MALEŠ, VINKO POLIČNIK

SEKCIJA ZA JAVNO UPRAVO s člani: VINKO GOBEC, IVAN KRIŽNIK, FRANC SVETELJ, KONRAD VAVPETIČ SDP bo o vseh pomembnih vprašanjih, ki jih bo obravnavala skupščina skušala dobiti čim bolj verificirana mnenja in stališča, ki naj bi jih poslanci SDP predstavili in zagovarjali na sejah skupščine.

STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE V KAMNIKU

ZAHVALA

Zdravstveni dom Domžale, TOZD Zdravstveno varstvo Kamnik, izreka zahvalo LIKOVNI SEKCIJI KAMNIK (mlajšim članom) za podarjenih 48 risanih izdelkov.

Delegatsko vprašanje in odgovora

Krajani Godiča iz novega naselja ob cesti proti Brezjam odločno protestiramo proti širitvi obrtne dejavnosti v omenjenem stanovanjskem naselju. Gre za širitev obstoječih obrtnih delavnic Petek Maksa in Cotman Igorja. Prvi opravlja mizarstvo, drugi pa avtomehanično dejavnost. Vprašujemo, zakaj se pri izdelavi lokacijske dokumentacije v celoti ne upošteva odlok o prostorskih ureditvenih pogojih (PUP-ih), ki ga je sprejela SO Kamnik 5. novembra 1987. Ne moremo se strinjati s to gradnjo zaradi neustrezne infrastrukture – predvsem ceste. Cesta Mekinj–Godič je prepovedana za tovornjake, razen za lokalni dovoz, cesti Podjelše–Brezje in Godič–Kršič sta široki 4 m. Sprašujemo, kako bodo pri vsem tem ogroženi naši otroci, ki hodijo v šolo v Mekinje, Kamnik oziroma v Stranje.

V tem naselju je 26 majhnih in šoloobveznih otrok. Cesta je zelo nevarna zaradi velikih prekoračitev hitrosti, sedaj pa se bo z omejenjo dejavnostjo promet tovornjakov še bistveno povečal. Ker se lokacijska dokumentacija še pripravljata – soglasje KS za cesto in za objekt sta neveljavna, se je že 10. 9. 1990 začela črna gradnja omenjene delavnice za popravilo tovornjakov. Sporna je tudi cesta, za katero so naročene izmere. Inšpekcijska služba je bila obveščena o črni gradnji 10. 9. 1990 in je tudi ukrepala. Investitor pa del ni ustavil, ampak pospešeno gradi kljub večkratnim intervencijam inšpektorja za urbanizem. Zahtevamo, da inšpekcijske služ-

be postopajo po zakonu in uporabijo vsa zakonita sredstva za ustavitve omenjene črne gradnje. Menimo, da do sedaj ni bilo uspeha in vprašujemo, na kakšen način se lahko ustavi takšna gradnja.

Vprašanje je postavil na 3. seja delegat Miha BABNIK.

Odgovor sta posredovala INŠPEKTORAT

Investitor Cotman Igor, Stahovica, Godič 86, je pri Zavodu za urbanistično načrtovanje občine Kamnik naročil izdelavo lokacijske dokumentacije št. 64/90 in sicer za dograditev avtomehanične delavnice in nadzidavo v stanovanjske namene na zemljišču s parc. št. 155/3 in 155/9 k. o. Godič, vendar je investitor začel prehitovati z gradbenimi deli, še predno je bila lokacijska dokumentacija sploh zagotovljena. Na osnovi prijave somejša investitorja dne 10. 9. 1990 je urbanistični inšpektor še istega dne opravil inšpekcijski ogled in ugotovil, da je investitor izvedel izravnala dela – dovoz zgornje plasti prsti – za nameravano gradnjo avtomehanične delavnice brez vsakršnega izdanega dovoljenja. Urbanistični inšpektor je investitorju ustno ustavil vsa začeta gradbena dela in ga napotil na Sekretariat za prostorsko urejanje in varstvo okolja občine Kamnik za pridobitev lokacijskega dovoljenja. Investitor je takoj ustavil gradbena dela.

Po opravljenem ogledu in zaslišanju stranke na zapisnik je bila izdana odločba št. 356–60/90 z dne 14. 9. 1990 (vrnjena povratnica z dne 18. 9. 1990) – ustavi-

tvena in napotitvena. Toda omenjeni investitor je ob koncu tedna nadaljeval z gradbenimi deli – izkopal je dve jami tlorisne izmere 3 m x 3 m, globine 2 m za točkovne betonske temelje in gradbeni inšpektor je 16. 9. 1990 na zapisnik ustavljal gradnjo. Po telefonski prijavi sosedu Burja Staneta je v petek 21. 9. 1990 urbanistični inšpektor na zapisnik investitorju ponovno ustavljal gradbena dela – izkop štirih jam na severni in južni strani zemljišča v razmaku 15 m za betoniranje točkovnih temeljev. Investitor je bil na zapisniku opozorjen, da v kolikor bo nadaljeval z gradbenimi deli, mu bo urbanistični inšpektor izdal odločbo, s katero bo investitorju naložena obveznost, da odstrani vsa gradbena dela, ki jih je dotodaj izvedel.

Na tem mestu je treba poudariti, da urbanistični inšpektor v danem primeru ukrepa v skladu s 3. odst. 74. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, ki določa: če investitor nadaljuje dela kljub izdaniemu ukrepu iz prvega odstavka tega člena (izdani ustavitveni odločbi) ali če za urejanje prostora pristojni upravni organ lokacijskega dovoljenja oz. odločbe o dovolitvi pripravljenih del zavrne ali če investitor v roku iz prejšnjega odstavka ne zaprosi za lokacijsko dovoljenje oz. ne prihlasi nameravane graditve, odredi organ urbanistične inšpekcije, da se objekt oz. del objekta odstrani na investitorjeve stroške ter vzpostavi prejšnje stanje.

Urbanistični inšpektor je po »tridnevnem premoru« investitorju dne 25. 9. 1990 ponovno ustno ustavljal gradbena dela in dva dni kasneje je bila zoper investitorjevo gradnjo izdana odstranitvena odločba (povratnica

še ni vrnjena). Toda investitor se kljub vsem poprejšnjim izrekom ustavitve gradnje in izdani odločbi ni zmenil za vsa posredovanja urbanistične inšpekcije, saj je ves konec tedna nadaljeval z deli.

V ponedeljek, 1. 10. 1990, je bilo ugotovljeno, da je investitor ustavil z gradnjo in pri ogledu je bilo moč ugotoviti, da je investitor na točkovnih temeljih zabetoniral nosilce iz krivljenega železja ter vmesni del zemljišča med severnimi in južnimi temelji ter nosilci splaniral z gramozom.

Predmetna zasedba Cotman Igor je še toliko bolj kočljiva, ker je kljub vsem ukrepom urbanistične inšpekcije investitor nadaljeval z gradbenimi deli, po obstoječi zakonodaji pa ni drugačnega načina prisilnega ukrepa ustavitve gradnje kot je izrek odločbe – odstranitev objekta ali del objekta, ne glede na gradbeno fazo. Po drugi strani je investitor imel že ves čas namen graditi avtomehanično delavnico tlorisne izmere 16 m x 16 m, maksimalne višine slemena objekta do 12 m in te svoje odločitve tudi pri zaslišanju ni nikoli skrival. Ravno bo zapletanju postopka pri pridobivanju soglasij in mnenj, potrebnih za izdelavo lokacijske dokumentacije, je videl edino možnost, da kljub vsem urgencam krajanov zasela in ukrepom urbanistične inšpekcije pospeši začetna gradbena dela in na ta način »izsili« postavitev omenjenega objekta. Upravna izvršba bi bila v sedanjem stanju, kakršno je, za investitorja najugodnejša, namen ukrepa pa bi bil vendarle dosežen, kar bi bilo v skladu 1. odstavka 273. člena Zakona o splošnih upravnih postopkih, in sicer zasutje točkovnih temeljev in betonskih nosilcev, ki se nahajajo v izkopnih

jamah, z gramozom in vzpostavitev zemljišča v prvotno stanje.

ZAVOD ZA URBANISTIČNO NAČRTOVANJE

Igor Cotman je dne 9. 5. 1990 zaprosil Zavod za urbanistično načrtovanje občine Kamnik za informacijo o možnosti posega v prostor – gradnja avtomehanične delavnice z nadzidavo v stanovanjske namene na parc. št. 155/3 k. o. Godič, ki je v njegovi lasti.

Glede na pozitivno lokacijsko informacijo, ki je pogojevala velikost objekta z obstoječo zasedenostjo parcele ob pridobitvi pozitivnih zakonskih soglasij, je investitor dne 25. 5. 1990 naročil izdelavo geodetskega posnetka ter dne 8. 6. 1990 izdelavo lokacijske dokumentacije.

Predvideni poseg v prostor obravnavajo prostorski ureditveni pogoji, kot vrste prostorskih izvedbenih aktov, kateri povzemajo usmeritve dolgoročnega ter konkretizacijo srednjeročnega družbenega plana občine Kamnik v prostorskem delu.

Lokacija se nahaja v zazidalnem otoku z oznako 015/7 Kršič, za katerega so določeni stalni prostorski ureditveni pogoji. Namembnost zazidalnega otoka je določena za gradnjo individualnih stanovanjskih enot s spremeljajočimi dejavnostmi, katero določa tudi vsebina dopisa št. 980/3-90 Projektnega ateljeja iz Ljubljane kot strokovnega izdelovalca prostorskih ureditvenih pogojev za območje občine.

Zavod za urbanistično načrtovanje je dne 11. 6. 1990 v postopku izdelave lokacijske dokumentacije z vlogo, ki je vsebovala tako tekstualni kot grafični del predvidenega posega v prostor, zaprosil na podlagi 56. člena Zakona o urejanju naselij in drugih

posegov v prostor za soglasja k lokaciji pristojne organe, organizacije in skupnosti, na njihovi osnovi pa izdelano LD predal investitorju, dne 9. 8. 1990.

Ob tem velja opozoriti na vsebino 56. člena omenjenega zakona, ki sicer zavezuje pristojne organe, organizacije ali skupnosti, da morajo izdati soglasja najkasneje v enem mesecu po prejemu zahtevka za soglasje. Če se v tem roku soglasja ne izda oz. ne odreče, se šteje, da je soglasje dano. Izdelovalec LD je z urgenco pridobil mnenje oz. soglasje KS dne 20. 7. 1990 ter na ta način omogočil »podaljšano eventualno« razpravo v KS.

Pri investitorjevi vlogi za pridobitev lokacijskega dovoljenja pri za urejanje prostora pristojnemu upravnemu organu, je bila lokacijska dokumentacija zavrnjena s priporočilom, da se le-ta dopolni z ozirom na požarno-varnostne in sanitarno tehnične zahteve.

V tem času je investitor pričel z gradbenimi deli navkljub opozorilu ter brez potrebnih dokumentov.

Med postopkom dopolnitve oz. korekcije lokacijske dokumentacije je svet KS Godič s sklepom prekladal prvotno že izdano svoje soglasje oz. mnenje ter izdelovalcu LD dal pobudo za ponovno proučitev že pridobljenih soglasij s strani KS.

Glede na novonastala dejstva je bila dne 27. 9. 1990 predlokalcijska obravnava dopolnjena lokacije.

Ugotovitve ter sklepi omenjene obravnave (zahteve po usklajenosti lokalnih interesov z interesi investitorja) ter s strani strokovnega izdelovalca prostorskih ureditvenih pogojev pridobljenega pozitivnega mnenja št. 980/2-90 k lokaciji, bodo predmet nadaljnega postopka.

Odmevi, polemike, kritična mnenja...

Tažba sv. Jurija

Nihče se ne zgane, ne Zelenci, ne gradbeniki, ne šefi kabinetov. Zato kot občan čutim dolžnost, da izrazim ogorčenje, ker imamo ob novem zdravstvenem domu zopet eno tistih večnih gradbišč. Fantke, ki se igrajo s kopanjem jam in delanjem potičk bi morali poučiti, da z odlašanjem strokovnega odvodnjavanja »gradbišča« nastajajo dodatni javni stroški komunalnega opremljanja. O tem se lahko prepriča vsakdo, ki ob deževju prihaja tod mimo. Inercija samoupravnih razmejitev oz. nerazmejitev odgovornosti je res neizmerna.

Če bi imel možnost učinkovitega vpliva, bi ravnal tako, da bi tokrat te stroške plačal krivec sam. Nedolžni občan se niti ne zaveda, koliko neumnih, nepopravljivih odločitev skuša proračunski esteblišment omiliti iz naslova NJEGOVEGA proračuna. Od tod med drugim tudi pritiski na povečanje davčnega bremena, kajti na ta način za razvojno-ekološki dinar praktično ne ostane nič. Estetske škode niti ne računamo, ni pa več daleč čas, ko bo tudi ta prišla do veljave. Poslanci torej pozor! Marljivo je treba zasledovati poskuse, ko se bo skušalo nekako mimogrede v razne sanacijske načrte vrniti tudi javno financiranje ureditve blatne greznice pri zdravstvenem domu, ter se truditi, da stroške te ureditve poravnava krivec sam. Cenejša alternativa za družbo bi bila, če bi tu še vedno bil travnik, ki bi vzbujal prijetne estetske učinke, dajal kmetom donose in ne povzročal dodatnih komunalnih stroškov. Ali ne bi bilo bolje, če bi s pravo zemljišča za graditev pričeli šele tedaj, ko se obeta možnost za strnjen potek graditve? Pa tudi, ali mora bogsigaveti kakšen objekt res stati tu, v neposredni bližini zdravstvenega doma in šole, s čimer bi imeli zopet eno neprimerno prometno vozlišče več?

V času angleškega dramatika Shakespeara – so obiskovalci gledališč lahko izrazili svojo nezadovoljnost z uprizoritvijo igre tako, da so na oder metali gnila jajca. In igralci so se zamislili nad svojo igro. V sled tega bi morda pomagalo, če bi odgovornim na njihove pisalne mize zlili kakšno vedro vode, ki ob nalivih redno preplavlja cesto med zdravstvenim domom in srednješolskim centrom ali nasuli na mizo masne ilovice iz kupov, ki leže na nekdanjem travniku. Pa tudi gimnazijci, kot bodoča intelektualna elita, kakor tudi etični zdravstveni delavci, se ne bi smeli sramovati protestnega pohoda pred občino ali vsaj protestne note, naslovljene na odgovorne.

B. Z.

Komu stari zdravstveni dom?

Predno so začeli graditi novi zdravstveni dom, so po Kamniku krožile vesti, da bo potem stari zdravstveni dom lahko na voljo številnim društvenim organizacijam, ki nimajo primernih prostorov.

Mišljeni so bili predvsem telesnokulturni klubi, ki še sedaj »domujejo« v kletih, pa seveda zveza za telesno kulturo; ta je po sili razmer zasedla prostore ob telovadnici (poleg starega zdravstvenega doma), ki so sicer tej telovadnici nujno potrebni za hrambo najnujnejšega telovadnega oz. športnega orodja.

Novi zdravstveni dom je, z velikim finančnim naporom vseh ljudi na Kamniškem, končno zgrajen. V starem zdravstvenem domu pa začuda za skoraj nobeno telesnokulturno organizacijo kar naenkrat, tudi sedaj, ni več prostora. Pravijo, da je že ves poln. SKoraj polovica je šla za knjižnico, dobršen del ostalega pa je zasedlo (s kakšno pravico?) zdravstveno zavarovanje, čeprav je imelo poprej na Medvedovi dokaj lepe prostore, ki sedaj samujejo. Tudi socialno skrbstvo se je preselilo tja, pa naslednik starega sindikata – svobodni sindikati, bivša ZSMS, čeprav ima v Bergantovi hiši lepe prostore, taborniki, ki so imeli prostor že na kopalnišču, in tako naprej.

Številni prizadeti se sedaj sprašujejo, kdo naj bi vse te prostore

dodeljeval? Je to kakšna komisija, ki jo je imenovala že prejšnja monopolna oblast? Če je to res, zakaj se to po volitvah ni spremenilo. Zakaj se za tak primer ne oblikuje n. pr. pri izvršnem svetu občine neka komisija, v katero bi predlagali svoje predstavnike od vsake, v občini zastopane stranke, to je od vseh delov našega prebivalstva. Seveda bo tako v to komisijo lahko izvoljen tudi marsikateri član morebitne dosežane podobne komisije. Tako izbrana komisija naj bi sklicala še vse predstavnike zainteresiranih in potem demokratično in po stvarnih potrebah razdelila vse prostore.

Mislím, da bi bilo edinole tako to pravično izpeljano. Tu bo potrebno gledati, da dobijo primeren prostor tudi številni v Kamniku na novo organizirani sindikati, pa nove politične stranke in seveda telesna kultura, saj je bilo tej v preteklih 50-letih, poleg starih političnih strank, tudi v Kamniku veliko odvzetega. Na primer: Telesna kultura je imela pred vojno v lasti čitalniško zgradbo, pa sedanji samski dom na Cankarjevi in telovadnico na prostoru sedanje Metalke in vse to ji je bilo nacionalizirano brez odškodnine.

MILAN WINDŠNURER

Mnenje in ugovor ob članku Posajena lipa sprave

Kamniško glasilo je objavilo 12. novembra 1990 med drugim tudi članek z naslovom Posajena lipa sprave.

V času, ko se piše in govori o slovenski spravi, ko se sadijo lipe sprave, so se tudi Kamničani spomnili, da bi kaj takega morali imeti. To je vse lepo in prav. In kakor se pri vsaki stvari najdejo napake, moram o kamniški lipi sprave povedati svoje mnenje.

Kaj je sprava, čemu se o njej zadnje čase toliko govori, vemo. Kako jo ljudje sprejemajo, je pa vprašanje, na katerega nimam namena odgovarjati, čeprav sem prepričana, da so te lipe velikokrat le farsa in slepilo in ne pomenijo (kar bi morale) iskrenega dialoga med različni mislečimi. Da kamniška lipa sprave ne pomeni iskrenosti in kot taka ne vodi k spravi, to sem tudi prepričana.

Na kamnu za kamniškimi Žalami v senci pokopališča piše: Karel Destovnik-Kajuh:

Jaz bom še ostal,

ti boš še živel,

ker ne more misel

spremeniti se v pepel.

in France Balantič:

V sebi ne morem najti svetlobe,

da vanjo potopil bi svoje srce,

že davno oskrnil roke

sem s smrtno in vonjem trohnobe.

Dva pesnika, dvoje misli, ki se ne moreta »spremeniti v pepel«, ker sta vklesani v kamen.

Kajuh – partizanski pesnik, borben in udaren, svetel v svojih napovedovanjih...

Balantič, strt, brez svetlobe, v sebi nosi smrt in vonj trohnobe...

Vsak, ki bo postal ob tem kamnu, bo pomislil: »Komu so namenjeni ti verzi? Rodovom, ki prihajajo, rodovom, ki bodo po teh besedah sodili našo spravo.« Partizanska borbenost in svetloba ter bolesta smrt na drugi strani. Kdo ne najde v izboru teh verzov ironije, ki postavlja našo spravo na trhla tla? Ali nas je svetla Kajuhova misel s partizani pripeljala v svetlo prihodnost? Kaj pa Balantič? So v njegovih pesmih samo smrt in trohnoba? Če je to res, potem odkriva »kamen sprave« z verzi pesnikov neresnice o naši preteklosti in sedanjosti.

Sprašujem, kdo je izbral verze za kamniški spomenik. Ni prav, da se je v spomenik vklesalo Balantičeve verze, ki tja ne sodijo. Vem, da v Balantičevi poeziji mogoče najti verze, ki bi bili primernejši za je spomenik sprave. Pesnik je bil z vsem srcem Kamničan, zato bi morali nameniti Kamniku njegovo lepšo in svetlejšo misel.

TILKA JESENİK,
sestra pesnika Franceta Balantiča

ZUM drugače

Povečanemu in prenovljenemu Zavodu za usposabljanje invalidne mladine Kamnik, kljub lepšim in funkcionalnejšim prostorom vseeno še nekaj manjka. Pa ne toliko v samem domu, temveč zunaj, točneje od doma do Srednješolskega centra oziroma do semaforiziranega križišča. Manjka namreč VARNA POT, primerna tudi za vožnjo z invalidskimi vozički. Sedaj se morajo gojenci, ki gredo v mesto po raznih opravkih ali pa samo na daljši sprehod, takoj spoprijeti s klancem navzgor, nato navzdol po cesti, ki je že za normalen promet preozka in brez pločnika. Pri Srednješolskem centru naletijo še na »naravno oviro – jezero«, ki sega čez polovico ceste, včasih tudi čez celo cesto. Tudi pločnik, ki se tu začne, ni dosti uporaben zaradi napačno parkiranih avtomobilov. Ob vračanju v zavod pa se vse skupaj ponovi, vendar gre nazaj še težje. Gojenci in tudi spremljevalci so že utrujeni, v akumulatorjih ni več toliko moči in klanc le s težavo premagujejo. Pozimi pa je vse še težje.

Upam, da se bo kljub težki gospodarski situaciji našlo še nekaj sredstev. Obstoječo cesto je treba primerno urediti oziroma narediti novo peš pot.

PoB

Ljubljanska banka

Gospodarska banka
Ljubljana, n. sub. o.

Poslovna enota Kamnik,
Tomšičeva 1

OBVESTILO

Obveščamo vse varčevalce, da je v Ljubljanski banki, Gospodarski banki d. d., PE KAMNIK na Titovem trgu 12 v I. nadstropju na novo odprto posebno okence za mladinsko varčevanje, kjer lahko izpraznijo hranilnike.

Delovni čas:
ponedeljek, od 8. do 18. ure
torek, sreda, četrtek, petek, od 8. do 13. ure

Hkrati pa tudi obveščamo, da je v I. nadstropju odprta tudi posebna blagajna za žiro račune.

Delovni čas:
vsak dan razen sobote od 8. do 13. ure.

OBVESTILO

Komunalno podjetje Kamnik obvešča občane, da bomo smeti in odpadke namesto 29. novembra 1990 odvažali v sredo, 28. 11. 1990, v petek, 30. 11. 1990, pa bomo smeti odvažali nespremenjeno, po veljavnem razporedu.

Poplavljenjena krajevna skupnost Kamniška Bistrica

Poplave v začetku novembra so v Krajevni skupnosti Kamniška Bistrica povzročile zelo veliko materialne škode, k sreči ni bilo človeških žrtev. Nekatere vasi so bile odrezane in brez cestnih povezav, uničena so polja in vrtovi, voda je odnesla več gospodarskih objektov. Nekaj avtomobilov je končalo v gomili kamenja, blata in drugih naplavin. Škoda še ni ocenjena, je pa zelo visoka. To bo gotovo vplivalo na življenje krajanov in tudi na načrte krajevne skupnosti.

O dogodkih v tistih dneh, škodi, reševanju ter o načrtih za saniranje smo se pogovarjali s predsednikom sveta KS Kamniška Bistrica Janezom Čevko in dipl. ing. Janezom Turnškom, članom občinskega štaba CZ, sicer krajanom te KS.

Beseda je tekla tudi o uresničevanju razvojnih načrtov oziroma vplivu poplav na realizacijo dolgoročnega razvoja KS Kamniška Bistrica.

Sogovornika, ki sta bila vse dni najbolj aktivno vpeta v delo na poplavljenem območju in v organizirane akcije, ugotavljata, da so krajan kljub izredno težavnim razmeram ohranili mirno kri in preudarno reševali, kar se je rešiti dalo.

V poplavah so bili zelo prizadeti na območju od Podgorniko-

odsekov, voda je zasula struge in se začela razliviati. Promet proti Kamniški Bistrici je bil prekinjen. Deževalo je skoraj neprekinjeno ves dan.

In 3. novembra... Najhujše se je v tej KS dogajalo od 2. do 3. novembra. Pod Kalenom in Sovražnim grabnom se je sprožil ogromen zemeljski

Reševanje in pomoč?

Krajevna skupnost je takoj 1. novembra aktivirala gasilce, civilno zaščito in druge. Reševanju so se pridružili vsi lastniki traktorjev in druge strojne opreme, primerne za reševanje. Že na začetku so se v reševanje vključili poleg domačinov tudi njihovi prijatelji in sorodniki ogroženih. Pri reševanju so sodelovali poleg gasilcev in CZ ter krajanov tudi občinski štab CZ, postaja milice, oddelek za LO občinske skupščine, elektro-enota Kamnik in drugi. Bilo je tudi nekaj težav v koordiniranju akcij, kar je bilo razrešeno že v petek zvečer na seji izvršnega sveta v Kamniku, kjer sta naša sogovornika poročala. Oddelek za LO je dal na razpolago več brezžičnih radijskih zvez. To je omogočilo reševanje tudi na odrezanih območjih. Zelo hitro se je v reševanje vključilo tudi Komunalno podjetje.

Na sedežu štaba v gasilskem domu je kar vrelo. Reševanje se je izboljšalo tudi zaradi telefonskih povezanosti, ko je bila vzpostavljena začasna zveza. Kljub znatni strojni opremljenosti pa je bilo premalo nekaterih drugih naprav, ki bi omogočile učinkovitejšo reševanje, kot npr. manjkalo je jeklenih žic ali vrvi, prav bi prišli vitli in manjše črpalke za vodo in seveda sredstva za zvezo, vsaj na začetku.

V reševanje je bilo vključenih več kot 60 odstotkov vseh krajanov, zato tudi škoda ni bila še večja. Krajan in organizirane enote so v reševanje vlagali nadčloveške napore, zato so lahko kljubovali vodni ujmi. Skoraj 8 dni so prebivalci teh krajev živeli v izredno težkih razmerah,

pa so bili kljub temu zadovoljni, ker so uspeli pomagati prizadetim.

Uničeni in poškodovani vodovodi...

Večina vodovodov je bila uničenih ali močno poškodovanih. Nad 80 odstotkov krajevne skupnosti je bilo motene pri preskrbi z vodo. Komunalno podjetje je takoj pripeljalo okrog 1000 vodovodnih cevi s spojnim materialom in še danes, 15. novembra je ves poškodovani del vodovodov provizorično urejen. Nekaj lokalnih vodovodov bo najbrž težko obnoviti, ker del napeljav poteka pod plazom. Obnoviti bo treba približno 700 m primarnih in sekundarnih cevi, poseben problem pa bo oskrba z vodo v vaseh Zakal in Stolnik.

Škoda, ki je nastala ob poplavah?

Dejanska škoda je zelo težko ugotovljiva. Po oceni KS je minimalne škode za 800.000 din, ne upoštevaje nekatera popravila mostov, brvi, cest, čiščenje in varovanje strug Bistričice in Kamniške Bistrice in drugih pritokov.

Precejšnja je škoda na nekaterih hišah, ki so bile zasute s prirešenim materialom drsečega plazu. Sreča v nesreči je bila v tem, da ni bil poškodovan noben stanovanjski objekt tako, da bi morali stanovalce preseliti.

Izkušnje?

Poplave, ki so prizadele območje Bistričice leta 1933, so bile podobne. Že tedaj so pri saniranju ugotovili, da bi v tej dolini morali postaviti 13 pregrad, kar pa ni bilo nikoli realizirano. Če bi bilo to napravljeno, bi zemeljski plaz, ki se je tokrat sprožil, ne

Tako velike skale — ob eni takih stoji 12-letni Janko Kuhar — grmele s hribov v dolino

Reševanje mostu v zaselku Klemenčevo in čiščenje ceste Bistričice — Klemenčevo
Vse foto: PM

mogel imeti take rušilne moči. Da bi to preprečili vsaj za prihodnje, menijo v KS, bi morala OVS (območna vodna skupnost) in PUH (podjetje za urejanje hudournikov) zaradi erozije in stalnega poglabljanja rečne struge varovati obe dolini s kamnitimi bregovi in obrambnimi zidovi.

Pomoč krajanom

Prizadetim krajanom je bila takoj nudena konkretna pomoč: hrana oziroma živila, oblačila in obutev. V tej akciji so se močno anagažirali občinski in krajevni odbor Rdečega križa, center za socialno delo in drugi. Pomoč je prihajala tudi preko poznanstev, od sorodnikov, ki pomagajo tudi pri saniranju zemljišč, odstranjevanju naplavin. Pomoč je nudena tudi na druge načine. Denar priteka na račun RK. Sicer pa naj se krajan, ki jih je prizadela poplava, za pomoč obračajo na KS in na druge strokovne institucije, oziroma za to pristojne organe v občini.

Vpliv poplav na uresničevanje razvojnih programov v KS

Škoda, ki je nastala, še dolgo ne bo odpravljena. Krajevna skupnost bo zato večji del svojih sredstev uporabila za sanacijo razmer, za najnujnejša popravila, za izgradnjo in popravilo cest, za to, da bi čimprej normalizirala življenjske razmere. Zaradi manjših sredstev se bo nekoliko oddaljila izgradnja mrliške vežice. Prizadeta bo izgradnja primarnega in sekundarnega telefonskega omrežja. Ti dve nalogi sta bili prednostni v tem razvojnem programu. Krajevna skupnost bo zaprosila za odlog plačil nekaterih že zapadlih obveznosti, zlasti za odlog ali oprostitvev plačila sredstev za spremembo nemembnosti zemljišča predstavljaja več kot polovico v enem letu zbrane samoprispevka. Poseben problem nastaja tudi zaradi v naslednjem letu iztekajočega samoprispevka.

Želje?

ZAHVALA

Za požrtvovalno pomoč pri ureditvi vodovoda in odtoka se iskreno zahvaljujemo Janezu Čevki, Francu Novaku, Milanu Trobevšku in bratu Ivanu Kregarju.

HVALEŽNA DRUŽINA SPRUK, p. d. NA PUŠKI

ZAHVALA

Preskromne so besede, ki bi lahko izrazile zahvalo in hvaležnost ob nudeni in dani pomoči v času vodne stihije. Posebna zahvala pa je namenjena miličniku Matjažu Ravnikarju za hitro in požrtvovalno intervencijo. Obenem pa se želiva iz srca zahvaliti tudi sosedom in sovaščanom Stahovici, GD Kamniška Bistrica, GD Kamnik, GD Duplica, GD Tunjice, štabu civilne zaščite, SGP Graditelj, KS Kamniška Bistrica in vsem drugim, ki so kakorkoli pomagali ob tej hudi nesreči.

Še enkrat vsem skupaj prisrčna hvala.
Hvaležna Milka in Jože Podgornik, Kamniška Bistrica 1

K. P.

Približno 250.000 kubikov zemlje oziroma skoraj cel hrib pod Kalenom (v smeri Krvavca) je zgrmelo v dolino Bistričice

ve hiše, Raščev trg, Županje njeve, sotočje reke Kamniške Bistričice in Bistričice, del Godiča, pod jezom pri Prodniku, najhujše pa je bilo ob gasilskem domu in celotni strugi do KIK. Hudournik Bistričica je vedno bolj grozil zaradi erozije na več kritičnih točkah. Tudi na drugih krajih je bila škoda velika.

Kaj se je dogajalo 1. novembra?

Voda je naraščala izredno hitro na predelu ob Marijini kapelici; reševati je bilo treba trafo postajo, most na cesti proti Okroglem. Zaradi hitre akcije je bila trafo postaja rešena. Postopoma, še istega dne, so bile omogočene tudi cestne povezave. Na drugih delih KS je odneslo več cestnih

plaz (verjetno se je nad tem področjem utrgal oblak), ki se je, pomešan z vodo, premikal navzdol in pred seboj rušil vse pregraje. Valil je ogromne skale — do 4 m³ velike. Vsi mostovi in brvi so bili porušeni, med njimi most proti Slatensku, zasut je bil most proti Slevem. Vasi Okroglo, Klemenčevo, Zakal in Sleva so bile odrezane. Na Zakal je bilo možno priti le iz kranjske smeri, iz smeri Šenturške gore. Po izjavi Slavka Kuharja je prvič počilo v zgodnjih jutranjih urah, 3. novembra, ko se je sprožil plaz. Valovi blata in kamenja so prihajali v polurnih presledkih. To je trajalo vse do dopoldanskih ur, ko se je stanje le nekoliko umirilo.

Pri Pavliču na Okroglem — na hišnem ometu je videti, do kam so bile hiše zasute z blatno gnoto

Narasla voda naredila veliko škodo tudi tam, kjer jo še ni nikdar

V kemijski industriji Kamnik se ne spominjamo, da bi nas kdaj prizadela vodna ujma, kot nas je v dneh 1. in 2. novembra.

Normalne in pričakovane poplave smo do sedaj imeli v našem dislociranem obratu v Skopicah pri Krškem.

Na lokaciji v Kamniku pa so se težave z naraščajočo vodo pričele 1. novembra v zgodnjih jutranjih urah.

Delavcem hidroenergetske centrale, ki smo jo bili prisiljeni izključiti vsled nanosov na jezu, so pomagali čistiti tudi vsi razpoložljivi gasilci in čuvaji. Prizadevanja so bila nekaj časa uspešna,

jutranji povečani nalivi pa so povzročili še nove nanose storov, vejevja in celih dreves, kar je povzročilo zmanjšanje propustnosti zaježitvenih naprav.

V tej situaciji so bili delavci prisiljeni zapustiti naprave, ker bi bili v nasprotnem primeru življenjsko ogroženi.

To je bil tudi začetek vdora vode v podjetje in znak za dodatno mobilizacijo članov CZ in drugih delavcev ogroženih proizvodnih obratov.

Narasla voda je na severnem delu tovarne prebila betonsko ograjo in začela poplavljeni obrate pirotehniko, črnega smodnika,

aluminija, ter žagarski obrat in skladišče lesa.

Da bi preprečili naraščanje vode za betonsko ograjo, smo bili prisiljeni na južnem delu tovarne eno polje ograje podreti, da je voda imela prost iztok. V posameznih proizvodnih obratih pa so člani CZ in prostovoljci reševali gotove izdelke, repro material in opremo, kar se je rešiti dalo.

Neprekinjeno so delovale tri gasilske črpalke in črpalce vode iz poplavljenih pogonskih prostorov v pirotehniko in črnem smodniku.

Navkljub vsem tem naporom nam nekaterih delov proizvodnih obratov ni uspelo v celoti obraniti pred poplavo, ker se nam je v nekaterih delih pojavila voda kot dvignjena podtalnica, in zalila pogonske kletne prostore in razvodne kinete.

Podivjana voda pa tudi tokrat ni prizanesla našemu obratu v Skopicah. Zalitje tega obrata smo pričakovali, zato smo že v dopoldanskem času 1. novembra naročili, da začnejo iz najbolj izpostavljenih mest evakuirati material in opremo, predvsem elektro motorje in priročna delaboracijska orodja.

Vsa ta dela niso bila zaman, saj je voda zalila v celoti obrat ob 22. uri. Posledice tega neurja so bile

Velik jez v času poplav.

Foto: Božo Matičič

Rdeči križ Kamnik prizadetim ob poplavih

Nadaljevanje s 1. strani

1980 kg Celje
2445 kg v občini Kamnik
15 kg vzorci za analizo porabnosti
6.860 razdeljena količina
3. Pripravlja se še naslednja materialna pomoč:
2500 kg jabolka za ozimnico
5500 kg krompir za ozimnico
400 kg semenski krompir
80 kg čebula
30 kg česen
505 kg bele moke
40 kg krušne moke
610 kg sladkorja
1200 kg pralni prašek
delovne obleke
25 parov od št. 42 do 56
20 parov nepropustni topli škornji od št. 37 do 45
20 kompletov posteljnine, kavč, knjižna omara, šolska pisalna miza.

Krmila za živino, kokoši, zajce
250 kg pšenice
250 kg koruze
50 kg otrobi
50 kg mlete koruze
30 kg briketi
10 kg ovs
150 kg krmila za krave
50 kg BEK 1
V KS Perovo Smrečje in KS Kamniška Bistrica
Gradbeni material: Za novo gradnjo hiše – nadomestna gradnja hiše in obnovo poškodovanih hiš:

6 ton cementa
4000 kg maltita
15 m³ pesek za omete
1200 kg železo v palicah 12Ø
40 kg železo v palicah 6Ø
50 kom armaturne mreže
100 vreč apna
15 m³ mivke
20 m³ pesek
140 m² strešne kritine
200 kom betonski zidni blok 20 cm
700 kom bet. zidni blok 30 cm
2000 kom modelarni blok
450 kom navadne opeke
40 m² obloge (parket, ladijski pod)
30 m² talne ploščice
1 komplet garnitura za kopalnico
4. Evidentirane potrebe po gradbenem materialu – cement za: porušene mostove, poškodovane mostove, oporne in obrambne zidove hiš v KS:

– KAMNIŠKA BISTRICA 37 ton
– ČRNA (oporni zid) 5 ton
– ČRNA (zajeta količina pod: Smrečje 3 tone
– MOTNIK 3 tone
– NEVLJE 15 ton
– ŠAJNOVICA 10 ton
– TUNJICE 10 ton
– ZGORNJI TUHINJ 4 tone
– SREDNJA VAS 5 ton

Darovalci denarne pomoči

V tem času so na žiro račun RK Kamnik vplačali denarne prispevke (v dinarjih):

- BOLJKA JANEZ, Ljubljana, 3.000,00
- TRONTELJ TATJANA, Polhov Gradec, 500,00
- SEVER PETER, Kamnik, 500,00
- ZIMA LADISLAV in MILICA, Ljubljana, 500,00
- RENOVA d. o. o., Domžale, 2.000,00
- POGAČAR JOŽE, Bakovnik, 500,00
- HOMAR MIRKO in TONČKA, Kamnik, 1.000,00
- MARTINJAK KATI, Homec VIII/a, 1.000,00
- SEVER MARIJA, Žancerjeva 6, 500,00
- Dr. MIRA ŽELEZNIK, Kamnik, 500,00
- POZNIK MILICA, Kamnik, 1.000,00
- OOS TOZD ELEKTRARNA MOSTE, Žirovnica, 3.000,00
- LENIČ, Železniki, 100,00
- CESTNO PODJETJE, Ljubljana, 100.000,00
- KOROŠEC RUDI, Vipava, 500,00
- BENO BRANKO, Domžale, 200,00
- BERDAVA ROMAN, Domžale, 2.000,00
- ZDS – OBČINSKI ODBOR – SDSS, Kamnik, 5.000,00
- RAJH SLAVKO, Kamnik, 1.500,00
- DOLČIČ IVAN, Komenda, 5.000,00
- LINDIČ SAŠA, Kamnik, 500,00
- FRANC JANŠA, Kamnik, 1.000,00
- ADRINEK JOŽE, Kamnik, 1.000,00

Podgornikovim v Kamniški Bistrici št. 1. je pomoč prišla še pravočasno, sicer bi jim poplava odnesla novo hišo. Vodni pritisk je že odnesel precejšen del temeljev in grozila je nevarnost, da se bo hiša prevrnila v strugo Konjšce. Le hitri pomoči, ki jo je organiziral miličnik Matjaž Ravnikar in nadčloveškim naporom gasilcev, ki so takoj prispeli na pomoč, gre zahvala, da so 1. novembra v neenakem boju s hudournikom uspeli odvrniti nesrečo in deloma preusmeriti ogromne količine vode. Ohranili so nam komaj zgrajen dom in vedno se bomo s hvaležnostjo spominjali vseh, ki so nam tako požrtvovalno pomagali, sta nam povedala oba Podgornikova!

- JERETINA DARINKA, Domžale, 500,00
- DRUŠTVO UPOKOJENCEV KAMNIK, 3.000,00
- BEVC MARJAN, Kamnik, 2.000,00
- Mr. ph. MILIČ TIBERMIL, Domžale, 5.000,00
- KURALT TILKA, Ljubljana, 1.000,00
- SIMŠIČ STANE in ANA, Kamnik, 1.000,00
- PREŠERN ALBINA, Kamnik, 500,00
- A. in B. MOŽINA, Kamnik, 500,00
- GOLOB ZDUŠA, Kamnik, 1.000,00
- KRAJEVNA SKUPNOST DUPLICA, 20.000,00
- HUMAR MILAN, Kamnik, 1.500,00
- O. R. O. d. o. o., Kamnik, 1.000,00
- KRMAVNER SREČKO in SLAVKA, Komenda, 20.000,00
- HLAČAR, Kidričeva 103, Mengeš, 1.000,00
- PLEŠNAR JOŽE, Kamnik, 300,00
- RDEČI KRIŽ KO RK, Križ, 9.033,00
- RDEČI KRIŽ KO RK, Kamniška Bistrica
– Spodnje Stranje, 4.055,00
– Stolnik, 6.890,00
– Kregarjevo – Zagorica, 5.800,00
Zgornje Stranje, 14.811,00
Županje njiwe, 8.600,00
- AZUR d. o. o., Kamnik, 10.000,00
- EVSTAHJ MODER, Domžale, 500,00
- KOPČAVAR TONE, Ljudmila, Kamnik, 1.000,00
- RDEČI KRIŽ KO, Šmarto v Tuhinju, 36.110,00
- MEJAC VERA, Kamnik, 500,00

Dela na obrambnem zidu v Stahovici (nasproti Podgornikovih) kar hitro napredujejo.

- VRHOVNIK STANKA in ANDREJ, Kamnik, 1.000,00
- OBČINSKI KOMITE ZDS-SPD Kamnik, 5.000,00
- HAMBERGE Dušan, Joži, Mengeš, 500,00
- ŠIMENC RAFKA, Kamnik, 1.000,00
- RDEČI KRIŽ KO, Dupliča, 2.000,00
- DOLENC ANTONIJA, Šmarca, 500,00
- RDEČI KRIŽ SLOVENIJE, 65.000,00

Podatki potrjujejo, da so občani, organizacije, društva, KS, podjetja, obrtniki in drugi nesebično priskočili na pomoč prizadetemu prebivalstvu. Pomoč še prihaja, darovalce pa bomo objavili v naslednjih številkah.

Z bagrom čistijo strugo reke Kamniške Bistrice. Foto: Stane Simšič

Občinska organizacija RK Kamnik se iskreno zahvaljuje vsem za humano pomoč in pripravljenost. Na ta način zbrana sredstva bodo omogočila hitrejšo reševanje in odpravljanje posledic poplav.

Občinska organizacija RK Kamnik

V objavi seznama darovalcev denarja v prejšnji številki Kamniškega Občana je v tiskarni prišlo do napake v navedbi njihovega kraja, zato je te darovalce OO RK Kamnik ponovno uvrstila v današnji seznam darovalcev. Za napako se opravičujemo.

Uredništvo

Rdeči križ sporoča:

– Sovjetska zveza je poslala prošnjo za pomoč v prehrani, oblačilih in drugem, za žrtve Černobilske nesreče.

– Obč. org. RK zbira prijave za civilne in vojne internirance v Nemčiji. Potrebne obrazce je možno dvigniti v pisarni RK Kamnik in jih tam z vso ustrežno dokumentacijo tudi oddati. Obrazce – prijave, lahko dvignejo in oddajo tudi svojci, če osebno prosilec zdravstveno stanje tega ne dopušča.

– Italijansko predstavništvo nas je obvestilo, da za to področje takih prošelj ne sprejemajo več.

– Pisarna občinske organizacije RK Kamnik se bo kmalu preselila v nove prostore na Ljubljanski cesti št. 1 – stari zdravstveni dom, v II. nadstropje, soba št. 7, tel. 831-565.

ZAHVALA

Ne najdemo pravih besed, s katerimi bi mogli izreči našo iskreno zahvalo vsem dobrim in požrtvovalnim ljudem, ki ste nam v hudih urah, v času poplav takoj priskočili na pomoč, bodisi z delom, organizacijo ali kakorkoli drugače.

Hvaležne družine: BURJA, KUHAJ in ČEVKA s Klemenčevega

Iz Kozoroga

Zaradi poplav manj odstrela

Podjetje za gojitev divjadi Kozorog se je s spremembo zakona o podjetjih sicer preimenovalo, ni pa še doseglo statusa, ki bi ga po njihovem mnenju moralo. Po vseh kazalcih bi jim namreč morali priznati status zavoda in jih glede na to, da pomeni njihovo gojitveno območje (z gamsi, jeleni, srnjaki, mufloni, kozorogi, ruševci in petelini vred) velik del naše nacionalne dediščine (prav tako kot na primer Triglavski narodni park), ne bi smeli puščati brez državnih dotacij. Tudi nemški lovci, teh je v Kozorog največ, se vedno znova temu čudijo in pravijo, da imajo podobne ustanove pri njih tudi do 90 odstotkov državne pomoči, pravi direktor Jože Šašel.

Pri nas je Kozorog prepuščen lastni iznajdljivosti oziroma podjetnosti. Ob inflaciji in sedaj, ko je dinar podcenjen (Kozorog 80 odstotkov prihodka dobi »izvozom«!) pa še posebej, se morajo dovolj podjetno obnašati, da preživijo skozi vse leto. Pri tem gre, po besedah direktorja Jožeta Šašla, malodane že za neke vrste »čarovnijo«. Denar, ki ga zasluži v zadnjem kvartalu (od septembra do januarja, ko je lovopust) morajo namreč tako dobro obrniti, da preživijo tudi v naslednjih treh mesecih. Prva polovica leta je pri njih »suša«, ni dohodka, in v tretjem četrtletju komajda zlezejo na t. i. pozitivno ničlo. Nekaj dohodka imajo namreč tudi od prodaje malih fazančkov (približno 20 odstotkov) iz fazanarije, ki je ima Kozorog v Cerkljah. Ostalo dobijo v devizah od tujih lovcev, v večini Kozorogovih stalnih gostov.

Gojitveno območje Kozoroga se razteza na 50.000 hektarih, v sedmih občinah, povsod imajo lovske kočje, od tega jih je okrog 12 v naši občini. Zaradi racionalizacije so se odločili, da jih ponudijo v najem zasebnikom ali podjetjem. Dve od njih sta že v na-

jemu, vendar pa je pri ostalih problem to, da so malo teže dostopne. Vse so namreč na višini 1000 metrov in več, do nekaterih vodijo le navadne kozje steze, vse je treba prenesti na ramah, zato je kočje težko oskrbovati in popravljati. Nekajkrat letno za te namene najamejo tudi helikopter.

»Tudi naše podjetje so na nek način prizadele poplave; v tistem času je bil odstrel vsaj za 10 odstotkov nižji. Prav pred prvimi novembrom so v Kamniški Bistrici lovili Nemci, ki so bili potem kar nekaj dni odrezani od sveta. Precej škode pa je zaradi udorov tudi na lovskih in gozdnih stezah,« je povedal direktor in dodal, da bodo letošnji plan odstrela kljub vsemu realizirali. Omenil je še, da je čedalje več odškodninskih zahtevkov kmetov zaradi škode, ki jo naredi divjad na njihovih poljih.

Sicer pa ima podjetje veliko stroškov tudi z nabavo krme. Leto je nameravajo odkupiti še okrog 165 ton za razvoz po loviščih in lovskih »štantihi«, 100 ton odpadne pšenice pa rabijo za fazanarijo.

R. G.

Poplava na Perovem

Podivjana Kamniška Bistrica je prvega novembra zjutraj dobesedno preplavila pretežni del krajevnih skupnosti Perovo, pred vodo pa niso bili varni niti drugi, od vodotoka bolj oddaljeni objekti, kjer je vse kletne prostore poplavila podtalnica. Najbolj je bila seveda prizadeta Kovinarska cesta. Hudourniška voda Bistrice je drla preko nje po vrtovih in travnikih, dvoriščih in celo kar skozi hiše proti Titanu in naprej skozi Svit, Donit in Alpem nazaj v strugo.

Takšnega poplavljanja tega gosto naseljenega in industrijskega predela pravzaprav ne bi smeli dovoliti, predvsem pa bi morali na takšne visoke vode tudi računati. Marsikdo bo morda ob tem pomislil, da voda tu le ni bila tako razdiralna, kot v zgornjem toku, a vendarle: tudi tu je napravila ogromno škodo, posledice te poplave pa morda še niti ne poznamo.

Brez dvoma je poplavo na Perovem povzročil slabo propusten Titanov jez, ki ga je povsem zabilo naplavljeno drevje in leseni deli mostov, ki jih je odnašalo v zgornjem toku Bistrice in njenih pritokih. Na takšno situacijo ni bil nihče pripravljen, voda pa si je seveda našla svojo pot tam, kjer je ni nihče niti v sanjah pričakoval. Svoje je dodala tudi nizka brežina med Svilanitom in Titanovim jezem, na katero so tukajšnji prebivalci stalno opozarjali, pa za njeno ureditev ni bilo nikoli denarja.

Pri popisu škode je bilo ugotovljeno, da je bilo v krajevni skupnosti Perovo poplavljenih 38 zasebnih stanovanjskih hiš, 5 obrtnih delavnic, 3 kmetije in 13 kletnih prostorov blokov na Zikovi in Livarski ulici. Nekatere stanovanjske hiše imajo v kletih urejene bivalne prostore, ki so bili zaradi vdora mulja in rečne vode močno poškodovani in bodo verjetno za takšno uporabo v bodoče neprimerni.

Prebivalci hiš na Podlimbarskega poti so lahko opazovali, kako je deroča voda mimo nosila razne sode z dvorišča tovarne Titan, ki so se prebijali proti Svitu in se ustavili na travniku med Svitom in Alpemom. Po poplavi je del zemljišča na tem travniku povsem ožgan od naftnih derivatov in drugih strupenih snovi, tako da se že po vonju in videzu opazi močno onesnaženje zemljišča in trave, še več pa bo pokazal vzorec zemlje, ki je bil odvzet za kemično analizo. Sode, ali so bili polni ali prazni pač nihče ne more dokazati, pa je seveda odnašalo tudi z drugih dvorišč, saj praviloma niso bili nikjer zavaro- vani in varno shranjeni.

Ta vodna ujma je pokazala na mnoge naše napake in neprimer- no ravnanje v vsakdanjem življenju. Predvsem pa nas je opozorila, da je narava močnejša od nas in da je ne bomo nikoli ukrotili in podredili, lahko se ji samo kolikor mogoče prilagajamo.

IVANKA NOVAK

TAIDA, d. o. o., Kamnik, Titov trg 22

vam nudi:
– MONTAŽO in ZAŠČITO telefonske inštalacije in naprav
– PRIKLJUČITEV vseh tel. naprav
– naredimo in priključimo vam HIŠNO CENTRALO (do 10 internih priključkov).

Naročila sprejemamo po tel. 831-641, od 10. do 12. ure.

Okrogla miza o kulturi

Vse zvrsti so pomembne – od klasike do alternative!

Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Kamnika sta sredi meseca v dvorani nad Veroniko v Kamniku priredili okroglo mizo »Kritično o kulturi«, kjer so se pogovarjali delavci s področja kulture v občini in predstavniki z republike Tone Štefanec, organizacijski sekretar ZKO Slovenije. Tema pogovora so bile nekatere dileme novega statusa kulture in še posebej zveze kulturnih organizacij, ki se po novem, ob razpadu sisa za kulturo, v občinah različno organizira. Odvisno pač, kako so se ZKO-ji v posameznih krajih povezali s krajem in njegovim kulturnim utripom.

Kot je poudaril predsednik ZKO Kamnik, Iztok Lipovšek, se je ta ustanova znašla v nekakšni »pat poziciji« starem predsedstvu je mandat potekel, nov se še ni konstituiral. Obstaja torej nekakšno brezvladje. Bila bi škoda, da bi ZKO iz kakršnihkoli razlogov zamrla, je pa res, da je njena perspektiva še dokaj nejasna, določiti ji bo treba novo vlogo in predvsem nov način financiranja. Če hočemo obdržati kulturo v občini in na neki doseženi ravni, je ne bi smeli prepustiti stihiji. Predvsem pa ne samo tržnosti, saj se je do sedaj že mnogokrat potrdila, da raven potem hitro pade, so opozorili razpravljalci na okrogli mizi. Ob tem so omenili Cankarjev dom, ki ima zelo drago vstopnino, pa se kljub temu še vedno 95-odstotno preživlja od republiških subvencij.

Na novo bo treba vzpostaviti sodelovanje s podjetji, prejšnji sindikati so »preminuli«, tako v podjetjih sploh ni več ljudi, ki bi skrbeli še za kulturo. Gre preprosto za to, je poudaril sekretar ZKO Kamnik Tone Ftičar, da kljub vsesplošni krizi ne pozabimo na ohranjanje kulturne dediščine, ampak nasprotno, kako-ovno stran kulturnega dogajanja še okrepimo. Prostor moramo odpreti za kulturni utrip, pa naj gre za domačo kulturno dejavnost ali za gostovanje tujih

umetniških skupin.

In kdo bo poslej tisti, ki naj bi zagotavljal osnovne pogoje za delovanje amaterske in druge kulture v občini, so se spraševali sodelujoči na okrogli mizi, še zlasti, ker sisa za kulturo ni več? Za to mora poskrbeti izvršni svet oziroma njegov resor za gospodarstvo in družbene dejavnosti. Prav na slednjega so se obrnili kamniški kulturniki z enim največjih problemov – kamniško »nekulturno kulturno dvorano«. Ko je Kino podjetje Kranj, bivši najemnik kino dvorane, prekinil pogodbo s KIK-om (lastnikom dvorane), so obenem »zagrozili«, da bodo iz dvorane pobrali tudi svoje stole, če jih kamniška kultura odkupi. Znano je, da kultura dvorano »krvavo« potrebuje, čeprav bi jo, kakršna je sedaj, bilo treba temeljito obnoviti. Zlasti oder že dolgo ne zadošča gledaliških normativom – zato v Kamniku tudi nimamo več gledališkega abonmaja! Pravi škandal je, da kamniška kultura in Kamničani sploh, nima svoje dvorane, je dejal eden od razpravljalcev in tudi omenil, da so bivšo čitalnico pred vojno zavedni Kamničani sami zgradili, vanjo so vložili svoj lasten denar.

Kulturnega delovanja v občini ne bi smeli prepustiti stihiji in delovanju zagnanih volonterjev. Osnovni pogoj za nastope je

V razpravi je bilo opozorjeno še na večletne namere ZKO-ja po razširitvi na prireditveno posredovalnico, kar bi pomenilo zaposlitev še enega delavca. Osnovna dejavnost se je namreč tako razširila, da en človek komaj še zmore vse. Govor je stekel tudi o problemu mladinske kul-

V Galeriji »Veronika« so Kamničani modrovali o kulturi.

Foto: Božo Matičič

zgodna dvorana. KIK pa se po zagotavljanju nekaterih dogovora z zasebnikom, ki bi dvorano vzel v najem in vanjo prinesel zabavno življenje – različnega žanra. Zaradi tega bi odstranil stole in v dvorano namestil mize. Kamniški kulturniki menijo, da je to treba preprečiti.

Kljub vsemu stvari ni modro tako zaostrovati, nasprotno, treba bi bilo združiti vse moči, da Kamnik dvorano obdrži, s stoli ali mizami! Poiskati bo treba kompromis, predvsem pa zagotoviti, da bo dvorana polno izkoriščena, da bo kamniški kulturni utrip živahnejši kot sedaj; mrtvilo je treba preprečiti, tudi z zabavnim programom.

Za nas so pomembni vsi, ki kakorkoli delujejo v kulturi, ki se ukvarjajo s katerokoli smerjo – od klasike do folklorne, od zabavne glasbe do alternativnih glasbenih in ostalih smeri. Nič ne nima prednosti, vsa področja so pomembna,« je poudaril predstavnik republiške ZKO in pri tem dejal, naj ZKO ostane prostor za vse ljudi, ki jim je kultura pri srcu. Ne le za tiste, aktivne, ampak tudi za vse, ki hodijo na razstave, predstave, berejo knjige... Ideologija naj se v čim večji meri ogne kulturi!

Organiziranost zveze bo po občinah zelo različna, odvisno od interesov ljudi in njihovega sodelovanja.

ture, ki je po šolah prepuščena iznajdljivosti mentorjev, že nekaj časa pa se kaže tudi pomanjkanje gledališke literature za amaterska gledališča. Z enakim problemom se srečuje tudi godba na pihala.

Predstavniki odbora za kulturo pri izvršnem svetu, Janez Maleš, je k razpravi o kulturi dodal še nekaj časa znano dejstvo, da je Kamnik kulturno tako bogat, da je že reven. Namreč, za tako bogat kulturni spomenik je vedno premalo denarja, da bi zadostoval za ohranjanje bogate kulturne dediščine. Kljub vsemu pa je kulturna skupnost v občini uspešna marsikaj obnoviti – od orgel na Svetem Primožu, oltarja v Glavarjevi cerkvi, frančiškanskega samostana, knjižnice... Torej, nekaj se le dela v kamniški kulturi, je dejal, ni vse tako malo vredno, kot bi nekateri radi prikazali. Manj uspeha je bilo pri Arboretumu, kjer so republiške ustanove vedno le obljubljale pomoč, te pa še danes ni od nikoder. Vse prevečkrat se v občini tudi zgodi, da kulturnikov o kulturnih zadevah nihče ne vpraša. Pri tem je omenil Boljoko in prekinitev pogodbe z njim, kamniško mestno jedro, kjer ima kultura najmanj besede. Tudi pri kulturno-prireditveni posredovalnici, ki bi vsekakor pomagala tudi k turistični popestritvi mesta, ni bilo dosežena namera.

R. GRČAR

Nova odkritja na Malem gradu

Ali veste za letošnje arheološke najdbe na kamniškem Malem gradu? Arheologi Zavoda za spomeniško varstvo Kranj so našli 15 staroslovanskih grobov, ki pomenijo najpomembnejše arheološko odkritje nekaj zadnjih let v Kamniku. Skupaj z lani odkritim skeletom so prvi arheološki dokaz, da so v Kamniku živeli stari Slovani. Letos so arheologi našli tudi na več najdb iz 13. st., pri obnovi kapele pa se je pokazala njena prvotna oblika.

O tem in še marsičem sem se pogovarjala z Milanom Sagadinom, arheologom iz kranjskega spomeniškega varstva, ki vodi arheološka izkopavanja. Vabim vas na kratek zgodovinski potep po Malem gradu.

Celoten kompleks Malega gradu iz 12. st. je bil po romanskem vzoru sestavljen iz treh delov: osrednji obrambni stolp, grajska kapela in palacij (bivalni objekt). Najprej se ustavimo pri obrambnem stolpu. Tu so pred 12. leti začeli prva sanacijska dela na nevarno se kruščem stolpu. Pri tem so odkrili, da je bil stolp, ki je služil kot ena izmed utrd v mestnem obzidju, sezidan na temeljih starejšega grajskega stolpa. Zidovi stolpa so debeli 3,5 m. Prvotno pa je bil visok od 20 do 30 m. Arheologi želijo obrambni stolp prekriti in v njem urediti manjšo muzejsko zbirko.

Drugi del, kapela, predstavlja enega najzanimivejših arhitekturnih spomenikov v Evropi. Na njej potekajo stalna obnovitvena dela. Sedaj mojster Pelko z Bleda obnavlja ruševce se zunanji obodni zid kapele. Pri tem se je pokazalo prvotno obzidje kapele v obliki stolpa, ki je bilo tanjši in na lesenih konzolah. Pozneje so ga prezidali z debelejšimi.

V palacijo, severovzhodnem delu grajskega kompleksa, potekajo dela tretje leto. Palacij je bil zgrajen v dveh fazah, prvotno konec 12. st. v smeri vzhod-zahod. V začetku 13. st. pa je bil v smeri sever – jug zgrajen večji, z debelejšimi zi-

dovi, ki se je samo delno pokrival s stari. Tu so našli ožgano leseno stropno konstrukcijo palacija iz 13. st., pod katero je bila kašča. Do danes so se v zemlji ohranili ostanki prosa, pšenice, graha, ovs. Pa še druge najdbe iz 13. st.: streme, ostroga, sulica, več črne kuhinjske keramike, pa preluknjava rimski novic iz 4. st. n. št., ki je verjetno služil kot okrasek. Očitno je bil palacij uničen v velikem požaru v 13. st. in ga po tistem niso več obnavljali.

V tem delu Malega gradu so tudi najzanimivejše letošnje najdbe, 15 staroslovanskih okostij iz prve polovice 9. st. V grobovih je bilo le nekaj grobnih pridakov – trije bronasti obsenični obročki in bronast prstan. Po velikosti grobišča (priakujejo, da bodo našli še okoli 30 grobov) gre sklepati, da je šlo za manjšo staroslovansko skupnost. Otroci (5) so pokopani ob severovzhodnem robu grobišča, grobovi pa se gostijo proti kapeli. Arheologi domnevajo; da bodo med izkopavanji pri kapeli našli še eno izredno zanimivost: ostanke staroslovanske cerkve iz 9. st. Zakaj? Prva polovica in sredina 9. st., iz katere so skeleti, je že čas pokristjanjevanja Slovanov, s tem pa zidanja cerkva in grobišč okoli njih. In še ena domneva: prvotna zavetnica grajske kapele je bila Sv. Margjeta, to pa je značilno za cerkve, ki stojijo na temeljih prazgodovinskih cerkva. Simbolizacija boja dobrega z zlim, se pravi krščanstva s poganstvom. Ali je možno; da je bila grajska kapela sezidana na temeljih staroslovanske cerkve? Ali so Kamniku dali ime že Stari Slovani, ki so živeli na kamnitem Malem gradu?

Izkopavanja bodo arheologi čez zimo prekinili. Letošnje najdbe so senzacionalne za zgodovino Kamnika. Drugo leto se nam obetajo nova odkritja, ki bodo pomagala sestavljati mozaik zgodovine mesta Kamnik, z njimi pa nova vprašanja. JASNA LEVC

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ KAMNIK

VABIMO VAS...

Do nedelje, 2. decembra je v Razstavišču Veronika odprta razstava perorisb slikarja in kiparja Petra Jovanoviča na temo pesmi Franceta Balantiča

Razstava je posvečena spominu pesnika ob 70-letnici njegovega rojstva

Sreda, 5. decembra '90 ob 18. uri

Razstavišče Veronika, Kamnik

Otvoritev razstave 60 let PD BAJTAR-Velika planina

Razstava bo odprta do 12. decembra

Petek, 7. decembra '90 ob 19. uri

Velika dvorana Doma kulture (Kina Dom), Kamnik

DOBRODELNI KONCERT

PIHALNE GODBE SOLIDARNOST KAMNIK

Izkupiček bo namenjen v poplavih prizadetim vrtcem in šolam

Dirigent Franc Lipičnik

Torek, 11. decembra '90 ob 17. uri

Dvorana Veronika, Kamnik

TORKOVE BESEDNE IGRARIJE

Tema: DARILA

Petek, 14. decembra '90 ob 19. uri

Dvorana Veronika, Kamnik

JUBILEJNI KONCERT ŽePZ SOLIDARNOST Kamnik

ob 15-letnici delovanja

Zborovodkinja Olga Stele

Sobota, 15. decembra '90 ob 19. uri

Dvorana Kulturnega doma v KOMENDI

REVIJA MALIH VOKALNIH SKUPIN GORENJSKE

Sodelujejo skupine do okteta iz sedmih gorenjskih občin

NAPOVEDUJEMO:

Sobota, 22. decembra '90 ob 20.30

Športna hala, Kamnik

JUBILEJNI. XX. NOVOLETNI KONCERT

SIMFONIČNEGA ORKESTRA DOMŽALE-KAMNIK

z dirigentom Tomažem Habetom in solisti

Po koncertu boste ob zimzelenih melodijah simfoničnega

orkestra lahko tudi zaplesali in sproščeno dočakali

»novoletno« jutro.

Ker je število miz oz. mest omejeno, priporočamo, da pohitite s prijavi!

Informacije in predprodaja vstopnic: ZKO, Japljeva

2 (Kavarna Veronika), tel. 831-612!

ELEKTRO SERVIS

Marjan Plemeniti
Vrhpolje 73, tel. 831-058

Popravilo

gospodinjskih aparatov, pralnih strojev, boilerjev, napejljiva in popravilo elektro inštalacij in ostalih elektro naprav.

Pridem tudi na dom.

Se priporočam!

Od koncerta do koncerta

Ob izteku poletja, natančneje 10. septembra, smo Liraši zakorakali v novo pevsko sezono, ki bo po številu in raznolikosti koncertov še bogatejša od lanske. Ne dvomimo, da bo tudi uspešna, čeprav smo izgubili nekaj pevcev, ki so nam dolga leta pomagali. Namesto njih je v naše vrste prišlo par mladih in svežih glasov, profesor Vremšak pa je poskrbel še za večjo barvitost zboru, saj nam na koncertih pomaga tudi nekaj izkušenih pevcev iz Komornega zbora RTV in Ljubljanske opere, ki s svojimi močnimi in čistimi glasovi dajejo zboru tisti zven, ki ga je nekoč že imel. Na žalost pa je to le začasna rešitev, medtem ko naši pozivi novim pevcem v glavnem ostajajo brez odziva.

In kaj ste letos, naši zvesti poslušalci, že imeli možnost slišati? Priredili smo tri koncerte sakralne glasbe z navdihom narodnega izročila in remiscencami (element umetniškega dela, ki motivno spominja na drugo umetniško delo) na religioznost. Prvič smo nastopili v grobeljski cerkvi, ki vedno znova dokazuje svojo akustičnost in dejstvo, da v njej lahko nastopajo le zbori z izdelanim programom, saj se prav zaradi idealnih pevskih pogojev vsaka napaka še prej pokaže. Nas je maloštevilno poslušalstvo toplo sprejelo, za kar gre zasluga tako izbiri programa, kot izvedbi. V Kamniku je bil obisk boljši, kar pomeni tudi to, da naša publika, kljub vsem težavam in problemom, ki nas peste, še ni zapu-

stila. Zadnjič pa smo pesmi, kot so Jutro – Vasilija Mirka, U kvostr b' rada šva – gorenjska narodna in Maroltovi priredbi, predstavili v Šmartnem pri Litiji, kjer smo gostovali 29. septembra.

Že 5. oktobra je v organizaciji Lire nastopil v Kamniku zbor Jakob Petelin Gallus iz Celovca, pod vodstvom Jožeta Ropitza. Pevke in pevci so nam vrnilo obisk, nastopili pa so z izredno domiselno izbranim programom, saj se je klasika prepletala z narodno glasbo, domovinskimi pesmi in cerkveno motiviko. Če omenim le Mozartovo – Ave verum, Gobčevo priredbo – Da bi biva lepa ura in Vremšakovo priredbo – Pojdam v rute, bo ljubiteljem zborovske glasbe jasno, da je program »pisan na kožo« mešanemu zboru.

Že 19. oktobra smo spet nastopili z novim programom. Res ni bil daljši od štirih pesmi, vendar sta vsaj prvi dve, v priredbi našega zborovodje prof. Sama Vremšaka, zahtevali zvrhano mero zbranosti, in potrpežljivosti, vsaj na vajah. Profesor ju je priredil na besedili Silvana Sardenka in Srečka Kosovela. Nismo delali napak, tako kot tudi drugi nastopajoči ne. Da pa je bila zasedba res več kot elitna, zagotavljajo imena mezosopranistke Eve Novšak Houška, tenorista Marjana Trčka, pianista Vlada Mlinariča, violista Mileta Kosija, dirigenta Tomaža Habeto, Simfoničnega orkestra Domžale – Kamnik, vokalne skupine

AVE in Dekliškega zbora KD Domžale. Zbrali smo se v počastitev 60-letnice Sama Vremšaka, plodovitega skladatelja, pevca, zborovodje in profesorja na visoki šoli. Kamničani smo mu lahko hvaležni za njegovo delovanje na glasbenem področju, ki ga ni nikoli pogojeval z materialnimi nadomestili, za kar smo mu še posebej hvaležni njegovi pevci – Liraši. V dolgih letih je ta zbor uspešno vodil, tudi po tujih deželah, ki so lahko prek slovenskih pesmi spoznavale našo domovino in njeno kulturo. Na tem mestu naj omenim le stilne koncerte, kot so: Adamičev koncert, Večer

čitalnici, Maroltov, pa Prelovčev koncert, Slovenska vojaška pesem skozi stoletja, Slovenska romantika in še bi lahko naštevati...

Po tem, zadnjem koncertu, pa smo pričeli z vajami, na katerih pripravljamo program za Stini koncert božičnih pesmi. Naj izkoristim že kar to priložnost in vas 28. decembra zvečer povabim v farno cerkev na Štuni, kjer vam bomo zapeli božične pesmi. Glej zvezdice božje. Sveta noč. Tam stoji pa hlevček. Poslušajte vsi ljudje, Adeste fideles (Poslušajte verni). Kaj se vam zdi pastirčki vi in druge. Naš program bo z orglami spremljal organist Hubert Bergant, ki bo v odmoru zaigral tudi solistično točko. MATIČ ROMŠAK

TAMIZ – podjetje z več kot 40-letno tradicijo v izdelovanju unikatne notranje opreme za reprezentančne objekte doma in v tujini nudi zaposlitev:

vodji del v mizarjskih delavnicah – obratovodja

K sodelovanju vabimo inženirje ali tehnike lesarstva z mizarjskimi izkušnjami in izdelavi pohištva po naročilu in z organizacijskimi sposobnostmi

mizarjem širokega profila

K sodelovanju vabimo mlajše mizarje z izkušnjami ali brez, ki žele sprejeti in osvojiti večino in znanje starejših sodelavcev. Zaposlitev bo vezana na projekten način dela.

Vse, ki jih sodelovanje zanima, vabimo, da svoje lastnoročno napisane vloge pošljejo na tajništvo podjetja Tamiz, Blejčeva 46, 61234 Mengeš.

O izgradnji telefonskega omrežja v občini

Ze v prejšnji številki glasila Kamniški občan smo objavili, da bo na območju centrale Bakovnik do konca leta 1990 dobilo telefonske priključke 1113 novih naročnikov, v januarju in februarju 1991 pa še nadaljnjih 748 naročnikov.

Veliko je vprašanj glede izvedbe priključkov, če naročniki po že sklenjenih pogodbah za izgradnjo primarnega omrežja na območju odplačevanje še niso plačali celotnega pogodbenega zneska. Priključeni bodo vsi naročniki, tudi tisti, ki še niso plačali vseh mesečnih obrokov. Pogoj pa je, da redno plačujejo obroke vsak mesec, skladno s sklenjeno pogodbo. Finančna služba redno dnevno evidentira vsa plačila naročnikov. V primeru, da naročnik ne bo plačeval mesečnih obrokov po pogodbi, bo PTT podjetje Ljubljana nerednemu plačniku odvzelo telefonski priključek. Po plačilu vseh pogodbenih obveznosti, bo naročnik lahko ponovno dobil telefonski priključek, vendar bo moral predhodno PTT podjetju plačati tudi vse stroške ponovne priključitve.

Cena telefonskega priključka je sestavljena iz:

1. **Prispevka za izgradnjo krajevnega kablanskega omrežja** (primarno omrežje)

- 11.123,00 din plačila v enem obroku
- 12.550,00 din plačila v šestih obrokih

Ta prispevek se povečuje v odvisnosti od podražitev po podatkih SZG in IGM Slovenije

2. **Prispevek za razvodno naročniško omrežje** (sekundarno omrežje)

Ta prispevek se bo zaračunal naknadno, na osnovi celotnih dejanskih stroškov izvedbe. Končni izračun stroškov za centralo Bakovnik bo pridobljen v novembru, ker dela še niso v celoti končana.

3. **Stroški priključitve**, ki jih zaračunava PTT podjetje Ljubljana ob priključitvi. Od 1. 11. 1990 dalje je cena priključitve 720,00 din in je tudi odvisna od podražitev.

4. **Stroški izvedbe notranjega priključka**

Obveščamo vse nove naročnike, da je izvedba notranjega TF priključka, t. j. od omarice na fasadi pri zemljski napeljavi oziroma od priključne doze pri zračni napeljavi, pa do telefonskega aparata, v organizaciji naročnika. Ta notranji priključek lahko izvede PTT podjetje Ljubljana neposredno ob priključitvi, lahko pa ga izvede druga zato usposobljena strokovna oseba.

V primeru, da se nov naročnik prijavi za pridobitev telefonskega priključka na območju, kjer je primarna in sekundarna mreža že zgrajena (primer centrale Bakovnik), bo služba PTT podjetja ugotavljala tehnično možnost priključka.

Podatki o številu novih naročnikov do 10. 10. 1990:

- centrala Bakovnik 1861 priključkov
- centrala Center 946 priključkov
- centrala Stranje 398 priključkov

Opozarjamo vse tiste, ki bi še želeli pridobiti telefonski priključek

na območju centrale Center (KS Center, Mekinje, Sela, Nevlje, del Zaprice, del Novega trga, Tunjice, Srednja vas), da to storijo takoj, ker je na razpolago le minimalno število priključkov.

Dne 16. 11. 1990 je bila v prostorih PTT podjetja Ljubljana komisijska izbira najugodnejšega ponudnika za izgradnjo krajevnega kablanskega omrežja na območju centrale Center in del na območju centrale Stranje. Na območju centrale Stranje se bo zgradil samo tisti del omrežja, ki je pogojen z izgradnjo optičnega kabla za povezavo centrale Center in centrale Stranje. Upravičenost te gradnje je bila obravnavana na skupnem sestanku dne 8. 11. 1990 med predstavniki Sklada stavbnih zemljišč občine Kamnik, predstavniki Izvršnega sveta in strokovno službo PTT podjetja Ljubljana.

V letošnjem letu, v kolikor bo ugodno vreme, bomo pričeli z deli na kablanski kanalizaciji v Maistrovi, Medvedovi in Cankarjevi ulici in polaganjem optičnega kabla za povezavo med centralama Center in Stranje, vključno z izgradnjo krajevnega kablanskega omrežja, ki sovpada s traso optičnega kabla. Investitor polaganja optičnega kabla je Podjetje za PTT promet Ljubljana, investitor izgradnje krajevnega kablanskega omrežja pa Sklad stavbnih zemljišč občine Kamnik. Trase razvodnega omrežja v mestnem jedru bodo morale biti vsklajene z zahtevami revitalizacije.

Planirana finančna sredstva za izgradnjo KKO Center in del KKO Stranje v letu 1990

Razpoložljiva finančna sredstva	din 4.700.000,00
Plan priliva do konca 1. 1990	din 2.500.000,00
Dodatno zbrana finančna sredstva od naročnikov na področju centrale Bakovnik	din 6.000.000,00
Skupaj	din 13.200.000,00

Plan priliva v l. 1991 s pogojem, da bodo enake prispevne stopnje kot v letu 1990:

1. Nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča	din 1.476.000,00
2. Prispevek iz proračuna	din 13.586.700,00
3. Krajevni samoprispevek za 5 mesecev	din 2.300.000,00
4. Prispevek novih naročnikov za KKO v letu 1991	

Planirano 700 priključkov a 15.000,00

Skupaj din 27.862.700,00

Predračunske vrednosti za izvedbo del:

A. CENTRALA CENTER	
1. Kabela kanalizacija	
- Maistrova, Medvedova, Cankarjeva	din 2.505.000,00
- Kamnik-Vrhpolje	din 2.687.000,00
2. Rekonstrukcija delilnika ATC Kamnik	din 688.000,00
3. TT omrežje K - 1, Streliška, Zaprice, Kidričeva	din 758.000,00

4. TT omrežje K - 2, Tunjska mlaka, Tunjice	din 2.195.000,00
5. TT omrežje K - 3, Mekinje, Novi trg, Center	din 344.000,00
6. TT omrežje K - 4, Jeranovo, Mekinje, Zduša, Nevlje, Briše	din 3.321.000,00
7. TT omrežje K - 7, Žebljarska, Titov trg, Tomšičeva, Tunjska	din 1.047.000,00
8. TT omrežje K - 8, Tuhinjska dolina, Markovo, Vir, Sela, Trobelno	din 5.035.000,00
B. CENTRALA STRANJE	
1. Kabela kanalizacija centrale Stranje	din 370.010,00
2. TT omrežje K - 1 Stranje, Županje njive, Stahovica, Kamniška Bistrica	din 2.380.013,00
3. TT omrežje K - 1 Godič, Kršič, Vodice, Brezje	din 865.045,00
4. TT omrežje K - 2 Stranje-Smreče, Črna	din 2.260.032,00

Sklad stavbnih zemljišč občine Kamnik in PTT podjetje Ljubljana bosta odločala, katero smer bomo gradili glede na razpoložljiva finančna sredstva. V zgornjih vrednostih niso upoštevani stroški nabave kablov, ker so ti v glavnem že nabavljeni.

Združevanje finančnih sredstev KS za izgradnjo krajevnega kablanskega omrežja (nevalorizirane vrednosti)

Stanje na dan 30. 9. 1990

Krajevna skupnost	potrebno nakazati	dejansko nakazilo	%
1. Črna	131.781,90	-	0
2. Duplica	497.867,40	424.440,20	85
3. Godič	146.936,50	128.050,60	87
4. Kamniška Bistrica	451.429,60	131.000,00	29
5. Nevlje	304.317,20	214.506,20	70,5
6. Podgorje	196.379,70	-	0
7. Sela	141.506,40	-	0
8. Srednja vas	107.804,60	93.707,20	87
9. Šmarca	314.019,90	-	0
10. Tunjice	99.808,30	86.733,90	86,9
11. Volčji Potok	62.024,90	39.544,10	63
12. Vranja Peč	30.999,40	26.980,60	87
13. Mekinje	199.067,60	157.365,90	79
14. Novi trg	74.946,30	65.345,00	87
15. Perovo	619.000,70	100.000,00	16

Na osnovi podatkov računovodstva KS pri SO Kamnik bodo morali na območju KS Center in KS Zaprice naročniki dodatno plačati tisti del finančnih obveznosti, ki bi jih obe KS morale plačati za izgradnjo KKO (0,9%), če bi bil sprejet krajevni samoprispevek: KS Center - revalorizirana vrednost na dan 30. 9. 1990 din 2.807.129,50 KS Zaprice - revalorizirana vrednost na dan 30. 9. 1990 din 2.659.385,80

JANEZ TURNŠEK, dipl. ing. gr.

O meščanski korporaciji v Kamniku

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Zadnji načelnik in predsednik Meščanske korporacije in njene gospodarskega odbora je bil Ivan Benkovič, kmet in tesarski mojster iz Novega trga št. 24, ki je umrl lani. V svoji zapuščini je ohranil večino arhiva Meščanske korporacije tik pred drugo svetovno vojno in po njej, poskrbel je za starejši arhiv, da je bil opravljen popis vseh listin in dragocenih predmetov ob nemški okupaciji, ves ostali še ohranjeni arhiv pa je bil oddan v Državni

arhiv Slovenije, kjer je shranjen pet svežnjev. Ves ta arhiv je služil za raziskavi dr. Vlada Valenčiča Bistriški gozd in kamniški meščani, objavljenem v Kamniškem zborniku leta 1957 in dr. Boža Otorepca Privilegijska knjiga mesta Kamnika iz leta 1528, objavljenem v Kamniškem zborniku leta 1958. Obe razpravi iz črno opisujeta celotno zgodovino mesta Kamnika in ob enem Meščanske korporacije. Veliko podatkov za ta prispevek je vzetih tudi iz upravnih in sodnih spisov ter omenjenih zapisnikov in

drugih listin, ki se še nahajajo pri pravnih naslednikih bivših solastnikov Meščanske korporacije.

ZAKLJUČEK

Danes, praktično po petdesetih letih, se ponovno sprašujemo, ali je agrarna reforma, ki se je poldrugo stoletje v socialističnem duhu izvajala na posestvu Meščanske korporacije, dosegla svoj namen. Koliko je s tem mesto Kamnik pridobilo ali izgubilo? Z gotovostjo lahko trdimo danes, da smo se glede gospodarjenja s to posestjo po drugi svetovni vojni lahko zelo veliko naučili, zlasti pa spoznali, kako se ravna z zemljišči, če nimajo pravega lastnika in gospodarja. Pašniki na primer, ki so bili pred drugo vojno polno obremenjeni in izkoriščeni, so danes skoraj docela zaraščeni, na njih pa si na račun nekkih namišljenih pravic prilašča vso pašo nekajposameznikov. Dohodek od gozda, ki je nekoč služil obnovi in razvoju starega mestnega jedra in drugim javnim delom, odteka drugam. Nikdar se tudi ni vedelo, kdo gospodari z družbenimi zemljišči v samem mestnem jedru in na Zalah. V Stahovici na bivši korporacijski žagi, kjer je bilo nekoč zaposlenih najmanj sto domačinov, je danes ekološko sporna predelava kalcita, ki zaprašuje in uničuje vso dolino, delovna sila za to proizvodnjo pa se vozi v glavnem od drugod. In še in še bi lahko naštevali, a naj bo dovolj.

Petinštirideset let je dovolj dolga doba, da tudi čas ovrednoti dobro in slabo ter da se vse stvari postavijo na svoja prava mesta. Upam, da smo se tudi Kamničani iz zgodovine česa naučili in da si bomo končno nehali žagati vejo, na kateri sedimo že od pamti-veka.

Namen tega prispevka ni samo kritika preteklosti, pač pa tudi napotek, da pri popravljanju krivic iz preteklosti, na temeljih, ki so nam jih dovolj trdne postavili naši predniki, zgradimo tudi sami kaj pametnega. Saj kot pravijo modri ljudje: dobrin našega sveta nismo podedovali od naših prednikov, pač pa smo si jih izposodili od naših vnukov.

Konec
IVANKA NOVAK

Uzroki za (prvo) gospodarsko zaostajanje Kamnika

Vzroke za gospodarsko nazadovanje mesta Kamnik je treba iskati v času srednjega veka, in sicer predvsem zaradi nazadovanja trgovine. Povedati moramo, da so bili vzrok gospodarskega propadanja Kamnika nazadovanje trgovine s Hrvaško in Ogrsko, odvrnitev trgovskega prometa od Benetk in nazadnje opuščitev tuhinjske ceste konec 17. stoletja. Obširneje pa bomo spregovorili o zadnjem omenjenem vzroku, torej o tuhinjski cesti in njenem koncu.

Ze v srednjem veku so se s trgovinsko dejavnostjo povezovala večja ozemlja oz. meščanska naselja, kar je za gospodarskega vidika delovalo združujoče. Trgovci so s svojim blagom morali na posameznih relacijah uporabljati določene ceste, po katerih so morali skozi razne mitniške postaje, kakor tudi skozi določena mesta, ki so se pri tem gospodarsko okoriščala.

Da bi lahko na določeni cesti pobirali mitnino ali druge davščine (za kar je uporabljen izraz »prisilnost« oz. obveznost ceste), je bilo treba pridobiti dovoljenje od vladarja in podporo mestnega gospoda. Fevdalci so s svojih utrjenih sedežev dominirali nad cestnim omrežjem, s čemer so lahko odpirali in - ali zapirali posamezno cesto. Med takšnimi gospodi je pomembno vlogo na Kranjskem v začetku 13. stoletja igrala rodbina Andechs-Merancev, ki je vladala od Motnika in Trojan do Kranja s središčem v Kamniku.

Za razvoj mesta sta bila zelo pomembna tuhinjski in gornjegrajski prehod, ki je preko Črničca vodil v Zgornjo Savinjsko dolino. Za trgovca oz. potnika, ki je hotel priti npr. iz furlanskega Čedadu na Koroško, je bila pot skozi Kamnik najbolj primerna. O pomembnosti tuhinjske poti nam govori tudi dejstvo, da je mejni grof Henrik Andechs-Meranski v začetku 13. stoletja ustanovil v Špitaliču hospital (gostišče) za potujoče trgovce. Glavna legalna zveza med Italijo in Pa-

nonijo je še do leta 1500 potekala skozi tuhinjsko cesto. Kamnik je imel od tega občutne gnotne koristi, zato pa je moral vzdrževati cesto v stanju, primernem za vozni promet.

Na žalost pa Kamnik po svoji legi ni obvladoval tiste ceste, ki je bila z gospodarskega vidika dosti bolj racionalna, namreč tiste čez Trojane, po kateri sta bili že v antiki povezani Italija in Ogrska.

Po zatrevanju kamniških meščanov je bila tuhinjska cesta le pol milje daljša od trojanske, po mnenju deželnih stanov pa je bila prva manj primerna, kar se tiče preskrbe in paše za tovarno živino.

Vsekakor pa so po letu 1500 Kamniku »cesto odvzeli«. Točnejšega datuma ne vemo, morda se je to zgodilo v času beneške vojne (1508-1516), ko je bilo preskrbovanje čez tuhinjsko dolino zamudnejše kot čez Trojane. Kamnik je odtlej obdržal le še črniško cesto in tako se je promet med Ljubljano in Ce-

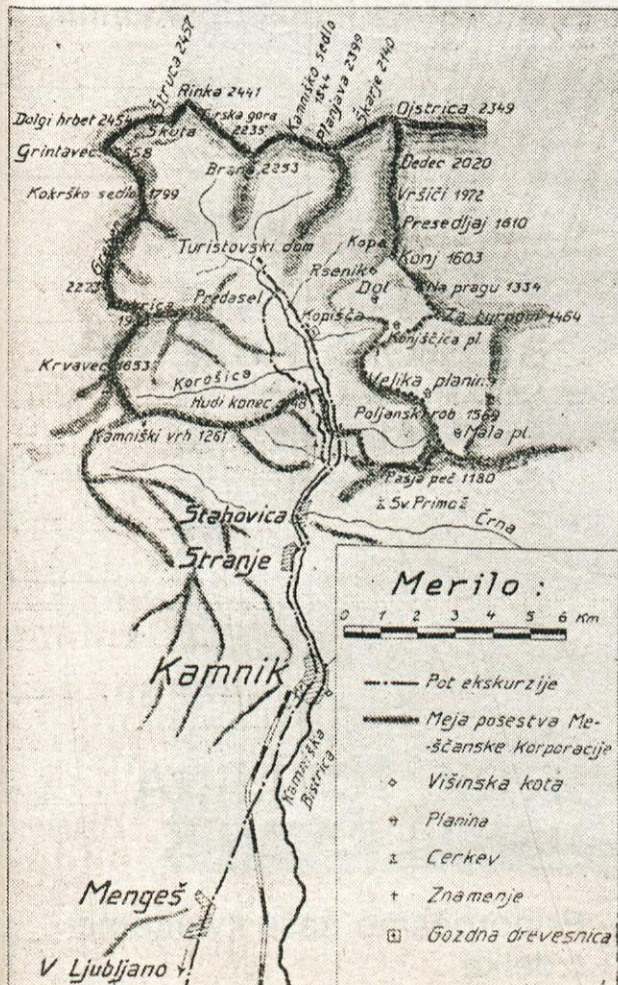
ljem, ki je bil najbolj donosen, zdaj Kamnika v celoti izognil, še posebej v letih 1720-1728, ko so zgradili novo cesto Dunaj-Ljubljana-Trst.

Odvzem ceste je imel porazne posledice za Kamnik. Deželni stanovci so mesto priznali za revno in mu znižali davčno osnovo od 600 na 160 funtov. (Kranjska mesta so namreč v davčni osnovi z napovedjo neke vsote ocenila gospodarsko moč mesta.)

Nazadovanje Kamnika pa so pospešile še naravne nesreče: kuga, potresi in požari. V drugi polovici 17. stoletja je mesto že propadlo in Valvasor omenja Kamnik za primer, kako propadajo cvetoča kranjska mesta.

Od tega propada se je Kamnik le težko in počasi opomogel, malo bolj je zaživel v času francoskih Ilirskih provinc, ko se je zaradi številnih političnih in gospodarskih reform razmahnila obrt. To pa je že naslednja stran kamniške zgodovine.

DEŽMAN V. GABRIJELA

Orientačijska skica.

FRIZERSKI SALON »LINIA«

BERNARDA AVSEC
KAMNIK, JAPLJEVA 4

Vabimo cenjene Kamničanke vsak dan od 6. do 19. ure, v soboto od 6. do 11. ure.

Vabimo tudi mlada dekleta na modno oblikovanje pričeske.

Delamo s kvalitetnimi uvoženimi materiali po dostopnih cenah.

OBIŠČITE NAS!

Ob prazniku republike čestitajo

KEMOSTIK

Tovarna lepil in kemičnih izdelkov, p. o.
Molkova pot 10
61241 Kamnik

OBENEM PRIPOROČA SVOJE IZDELKE:

- LEPILA ZA ŠIROKO POTROŠNJO, GRADBENIŠTVO IN INDUSTRIJO
- BRUSNE IN POLIRNE PASTE
- ČISTILA IN AVTOKOZMETIKO
- TEKOČO PLASTIKO

Ljubljanska banka

LJUBLJANSKA BANKA
GOSPODARSKA BANKA
LJUBLJANA
POSLOVNA ENOTA KAMNIK

vam v svojih enotah v Kamniku
- Titov trg, Tomšičeva in Bakovnik
- opravi vse bančne storitve zaupno in zanesljivo.

ALPETOUR
TOZD »TRANSTURIST«

DE Kamnik, Tomšičeva 6

nudi transporthne usluge s kamioni vseh nosilnosti v notranjem in mednarodnem prometu.

FRUCTAL

Živilska industrija
FRUCTAL
TOZD ALKO LJUBLJANA
Frankopanska 9

OBRAT ZA PREDELAVO SADJA
NA DUPLICI

OBRAT »VESNA« V KAMNIKU
priporoča svoje kvalitetne izdelke

Delovni kolektiv

JATA, TOZD DEJA
- OE DUPLICA

Priporočamo se za nakup!

Industrijsko podjetje
ALPREM
Kamnik
Usnjarska cesta 9

SGP GRADBINEC KRANJ
TOZD GRADBENA
OPERATIVA Kamnik

Frotir brisače in kopalni plašči za nežen dotik vašega telesa, modne kravate in rute za vašo samozavest, da vas bodo opazili, ne da bi vedeli za to.

»TRIVAL«
KAMNIK

Priporočamo naše elektroizolacijske materiale, antene in gumbce

LONČARSKO
PODJETJE
KOMENDA

Občanom priporočamo nakup naših izdelkov.

MERCATOR
ETA Živilska industrija Kamnik

TITAN
kamnik

Tovarna kovinskih izdelkov in livarna
Kamnik

proizvaja:

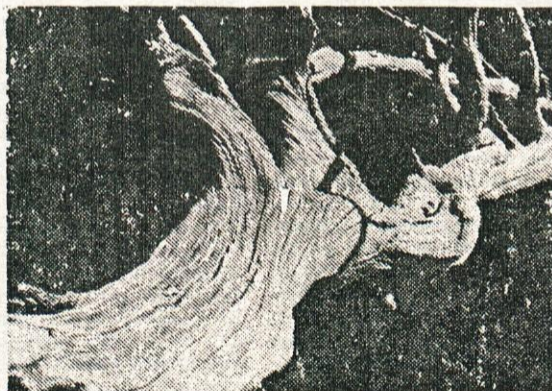
- fitinge - črne in pocinkane
- ventile za enocevni sistem centralnega ogrevanja
- električne stroje za prehrabno industrijo (mesoreznice in kavne mline)
- vlitke iz temper litine
- navadne in cilindrične ključavnice
- navadne in cilindrične obešanke
- smučarske vezi Tyrollia in druge proizvode za široko potrošnjo.

Kmetijska zadruga Emona Domžale
ZADRUŽNA ENOTA KAMNIK

čestita vsem kmetovalcem, kooperantom in delovnim ljudem.

industrija pohištva kamnik

Zibelka slovenske lesne industrije

sgp graditelji

Nudi svoje kvalitetne storitve in proizvode:

- izvajanje vseh vrst visokih gradenj
- gradnja hidrogradbenih objektov
- gradnja prometnih objektov
- proizvodnja in prodaja kamna, gramoza in peska
- proizvodnja predizdelanih gradbenih elementov
- projektiranje gradbenih objektov in izvedba inženiring poslov

UTOK, TOVARNA
USNJA KAMNIK

Priporočamo naše kvalitetne izdelke

NOVO

ZNAMENJE ZAUPANJA

Če ste sledili oznaki, ste
prihranili čas in denar
Ledo vam ponuja praktične
in kakovostne izdelke

sledite
markaciji!

KOČNA

LEDO

&

Sladko iz Leda!

Praktično iz Leda!

Prihranek pri času in denarju!

Sladoledi:

- na palčkah
- korneti
- torte Bajka
- roladna cassata
- družinski sladoled (250-in 500-gramski)

IZDELKI IZ TESTA:

- Zagorski štruklji
- lisnato testo
- testo za zavitke
- cmoki s slivami, marelicami in sirom
- jabolčni, sirovi in višnjevi zavitki
- testo za pizzo
- svaljki
- pita lorena
- mini pita lorena
- pizza z mortadelo

Zakaj je umetno zasneževanje problematično?

Zadnje zime zimsko-športnim turističnim centrom in tudi vsem tistim, ki smučamo, niso bile posebej naklonjene. Snega je bilo komaj za vzorec, to pa pomeni pravo katastrofo (lokali, trgovine, hoteli, žičnice, ...) za vse, ki si z zimskim turizmom služijo kruh. Zato ni nič nenavadnega, da so se prav letos pojavile želje za nakup snežnih topov, ki naj bi omogočali nemoteno zimsko sezono.

Hkrati s tem pa so nastala tudi nasprotovanja umetnemu zasneževanju, češ, da je to novo nasilje nad naravo. Pri na so te polemike nekaj novega, drugje po svetu, predvsem v drugih alpskih državah pa trajajo že nekaj časa. Če že niso pripeljale do popolne prepovedi umetnega zasneževanja na nekaterih mestih, pa so ga vsaj precej omejile in mu postavile stroge kriterije. Od države do države in tudi znotraj njih, v posameznih nevarnih mestih. Sedaj pa vas želimo seznaniti z nekaj osnovnimi pojmi o umetnem zasneževanju, iz katerih boste verjetno že sami ugotovili, zakaj prihaja do nasprotovanja umetnemu snegu.

Umetni sneg nastane tako, da snežni topovi razpršeno vodo puhajo v mrzli zrak, kjer zmrzne in kot drobni kristali pade na zemljo. Za to sta potrebni voda in energija. Da sneg laže in prej nastane, dodajajo še kristalizacijska jedra, ki so lahko mrtve bakterije ali pa skalni prah. Spreminjanje vode v sneg je možno le ob naravni temperaturi na snežišču, nižji od 0 stopinj Celzija. En snežni top porabi letno v povprečju pol milijona kWh električne energije (to ustreza porabi 120 gospodinjstev). Poraba energije pa je odvisna od vrste topa, mesta postavitve, podnebja. Čim višje črpamo vodo, večja je poraba energije. Če je voda toplejša od 3 stopinj Celzija, jo je potrebno ohlajevati. Visokotlačni topovi rabijo več energije kot nizkotlačni. V povprečju se za 1 kvadratni meter zasnežene površine porabi več kot 2 kWh. Za 20 ha snežišča lahko računamo s pol milijona kWh. Za ustrezno večje količine pa sorazmerno večje količine električne energije. Zelo odločilna pri umetnem zasneževanju je poraba vode. Za 30 cm visok sneg na kvadratnem metru potrebujejo kakih 100 litrov vode. Ker je treba zasnežiti večkrat, lahko računamo z okoli 200 litrov vode na 1 kvadratni meter. Za 1000 kvadratnih metrov površine potrebujemo toliko vode, kot jo letno porabi ena oseba (v povprečju). Velike naprave zasnežujejo smučišča dva in polkrat v sezoni, majhne, ki zasnežujejo le ozke kritične prehode, pa do sedemkrat. Vodo zajemajo v tekočih ali stoječih vodah, izviri, zajetjih vodovodnih napeljav, talni vodi, elektrarnskih jezerih. Biti mora čista, drugače jo je treba prej očistiti. Ta voda ima drugačno strukturo od padavinske vode, kar na visokogorskih travniščih predstavlja hud poseg v naravno ravnovesje, še posebej, če se snegu dodajajo utrjevalci (gnojila, sol). Vodo zajemajo v zimskem sušnem času. Ker mora biti voda čista, gre torej za uporabo pitne vode za umetni sneg.

Sestava naravnega in umetnega snega je enaka, njune fizikalne lastnosti pa so različne. Umetni sneg je približno štirikrat težji od naravnega, je gostejši in bolje prevaja toploto. To pomeni, da se tla pod umetnim snegom pravilno ohladijo pod nič stopinj Celzija. Umetni sneg, kot vidimo, ne deluje v smislu zaščite rastlinskega pokrova in humusne podlage, ampak jo prav nasprotno, še bolj izpostavi nizkim temperaturam. To pomeni, da se rastlinska podlaga težje obnavlja in spomladi potrebuje več časa za začetek rasti. Zaradi večje gostote je zračenje slabše in organizmi pod snegom dobijo manj kisika. Ker seveda živijo še naprej, naraste vsebnost ogljikovega dioksida, ta pa povzroči pogin, gnitje in razvoj strupenih snovi. Umetni sneg vsebuje v povprečju 50% več vode na zemlji kot je to običajno. V času topljenja je to zelo nevarno za povzročanje erozij, še posebej so izpostavljena temu izravnana, neutrnjena in neozelenjena, zlasti pa že prej mokra, k zdrsom nagnjena območja. Prav zato avtor A. Cernusca (avstrijski avtor, ki je naredil do sedaj najpopolnejšo raziskavo

o vplivih umetnega zasneževanja) priporoča, da se področja, kjer so tla pokrita z manj kot 70% rastlinja ne bi zasneževala oziroma, da je treba pred zasneževanjem rastlinski pokrov izboljšati ali pustiti, da se sam utrdi.

Če je smučišče travnik, se zaradi umetnih gnojil kot utrjevalcev pridelek lahko celo izboljša, vendar se število vrst nujno zmanjša. Če se to dogaja nad zgornjo gozdno mejo, pomeni to konec uspevanja za najboljčuljivejšo visokogorske rastline. Med zelo neugodne učinke umetnega zasneževanja sodi jemanje vode iz tekočih vodotokov in jezer v času nizkih vodostajev, kar prepreči razredčitev že tako povečanih količin odplak in samočiščenje ni več mogoče. Gnojila prihajajo na dan tudi tam, kjer to ni zaželeno. Smučišča je treba tudi izravnati in planirati, zaradi lažjega zasneževanja. Že danes pa vidimo, da to na visokogorskih travniščih pušča nepopravljive posledice (odstranjevanje ruševja, uničevanje koreninskega sistema, odstranitev humusa, razstreljevanje...). Končni rezultat je razgaljeno skalovje in erozija. Da ne bi naštevati samo negativnih stvari, dodajmo k že zgoraj navedeni, da se lahko nekatera travnišča okrepijo, da umetni sneg štiti travnišča in humus pred mehničnimi poškodbami z ostrimi robovi smuči, zlasti na izpostavljenih mestih v času, ko ni dovolj snega. Prav tako pa umetno zasneževanje nudi v skopih zimah vsaj minimalen zaslužek. Zato naj članek ne izveni kakor, da smo Zeleni abso-

lutno proti uporabi umetnega snega. Vendar je potrebna presoja o vsakem primeru posebej. Treba bo sprejeti kriterije, po katerih bi dovoljenja za umetno zasneževanje lahko izdajali.

V našem alpskem svetu bo največja ovira za uporabo snežnih topov pomanjkanje vode. Slovenske Alpe so karbonatne sestave, z vsemi značilnostmi kraškega sveta, kar pomeni, da so revne z vodami. Za konec pa še en primer, ki naj ponazorijo, zakaj potrebujemo kriterije za uporabo snežnih topov. Najbolj znane so želje po snežnih topovih v Kranjski gori, kjer pa je tudi glavna ovira pomanjkanje vode. In tako je nastala ideja, da bi zajemali vodo iz Male Pišnice, poleg tega

pa bi še naredili vodni zadrževalnik na Zelencih. Težava je v tem, da je Mala Pišnica od leta 1981 sestavni del Triglavskega narodnega parka, že od 1950 pa naravni rezervat kot pomembno gnezdišče vodnih ptic. Zelenci pa sodijo v 1. kategorijo naravne dediščine in naravovarstveniki se že dolgo trudijo, da bi dosegli zanje zaščito, ki bi zelence varovala pred takšnimi in podobnimi idejami in posegi.

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

pa bi še naredili vodni zadrževalnik na Zelencih. Težava je v tem, da je Mala Pišnica od leta 1981 sestavni del Triglavskega narodnega parka, že od 1950 pa naravni rezervat kot pomembno gnezdišče vodnih ptic. Zelenci pa sodijo v 1. kategorijo naravne dediščine in naravovarstveniki se že dolgo trudijo, da bi dosegli zanje zaščito, ki bi zelence varovala pred takšnimi in podobnimi idejami in posegi.

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

MATEJA POLJANŠEK
za Zelene Kamnika

Pri pisanju članka mi je bilo v veliko pomoč gradivo, ki ga je prevedel in zbral dr. Božidar Voljč (poslanec Zelenih v republiški skupščini in predsednik kluba Zelenih RS).

**MENINA,
Kamnik,
Trg padlih borcev 3, Šmarca**

zaposli

več mlajših mizarjev
širokega profila

Prijave sprejemamo do 15. 12. 1990.

Podjetje za storitveno
in trgovinsko dejavnost
d. o. o., Poreber 1/a,
Kamnik

**ZA OTROKE, STARŠE, TRGOVINE in
DELAVNICE**

Želite sami kreirati vaš bivalni ali delovni prostor?
Uresničite svoje želje!
Pomagamo vam s sistemom barvnih mrežastih
plastificiranih elementov, katere poljubno oblikujete
v funkcionalne, stabilne in trajne konstrukcije.

Pridite in pogovorili se bomo!

Pričakujemo vas vsak dan, razen nedelje, od 8. do 20.
ure.

Inštruiram matematiko, fiziko
in osnove elektrotehnike. Tel.
738-662. Mlada družina učitelja najame
stanovanje ali manjšo hišo. Tel.
831-064.

Prodajam garažo ob Kranjski
cesti (Železniška postaja) v Kam-
niku, v izmeri 12 m². Tel. 812-
593 po 15. uri. Inšturiram nemščino za vse
stopnje. Tel. 814-171.
Prodajam garažo na Kranjski ce-
sti. Tel. 832-076 (popoldne).

**FRIZERSTVO »MOJCA«
Cankarjeva 44, Mekinje
(pri trgovini Repnik)**

Oglasite se v našem novem salonu, kjer vam naredimo
vse vrste moških in ženskih frizur.

Odperto izmenično – dopoldan od 7. do 14. ure ali
popoldne od 14. do 20. ure
v soboto od 7. do 13. ure

Sprejemamo naročila.

SE PRIPOROČAMO!

**ELEKTRO SERVIS
STANOVNIK**

Popravila drobnih gospodinjstevskih mehanizacij, se-
salnikov, sušilnikov za lase, brivnikov in električ-
nega ročnega orodja.

Montaža klasičnih in satelitskih antenskih naprav.

Podgorje 55, Kamnik, telefon 831-838, popoldan.

**S trgovino »NAKUP«
v predpraznične NAKUP-e**

Da bodo prijetni praznični trenutki v družinskem krogu in
skupaj s prijatelji še lepši in nepozabni, Vam bomo pom-
gali v trgovini »NAKUP« na Kidričevi ulici 42 v Kamniku
na naš, že znani način.

DOBRA ZALOŽENOST Z IZVRSTNIMI SPECIALITETAMI
DOMAČE VZDUŠJE IN PRIJAZNA BESEDA!

Poleg drugih praznikov, ki segajo od konca novembra,
preko Miklavža in božičnih praznikov do novega leta, bi
želeli skupaj z Vami, spoštovani kupci, počastiti tudi 1.
rojstni dan trgovine »NAKUP«!

DOBRODOŠLI!

ČAKAJO VAS PREDPRAZNIČNA PRESENEČENJA!

Občina Kamnik, Inšpektorat

razpisuje dela in naloge

gradbenega inšpektorja

Pogoji:

- VII. stopnja izobrazbe, smer gradbeništvo ali arhitek-
tura
- 5 let delovnih izkušenj
- strokovni izpit iz področja dela
- izpit iz ZUP
- znanje slovenskega jezika

Kandidat bo izbran za 4 leta.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni.

Prijave s priloženimi dokazili sprejemamo 8 dni po objavi
na naslov: Občina Kamnik, kadrovska služba, Titov trg 1,
Kamnik.

ZAHVALA

Ob izgubi naše dobre sestre in tete

**BARICE
CIMERMAN**
iz Nevelj pri Kamniku

se iskreno zahvaljujemo vsem so-
rodnikom, sosedom in prijateljem
za izrečeno sožalje, podarjeno
cvetje, darovane sv. maše in spremstvo na njeni zadnji poti.
Posebej se zahvaljujemo tudi osebu in stanovalcem Doma
upokojencev, kjer je pokojna preživela svoja zadnja leta.
Neveljskim cerkvenim pevcem in gospodu župniku pa še
enkrat hvala za občuteno zapete žalostinke in lepo oprav-
ljen obred. Hvala tudi Komunalnemu podjetju Kamnik.

Žalujoci vsi njeni

Nevlje, Podgorje, Zagreb, november 1990

ZAHVALA

V 70. letu življenja nas je zapustil
dragi mož, oče, stari oče,
brat in stric

**FRANC
PETERLIN**
s Križa 65

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, so-
delavcem, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, po-
darjeno cvetje in dar za druge namene in številno spremstvo
na njegovi zadnji poti. Hvala tudi g. župniku, pevcem MPZ
Janez Čebulj Komenda za zapete žalostinke in kriškim ga-
silcem. Vsem, ki ste bili z njim in z nami, še enkrat iskrena
hvala.

Vsi njegovi

November 1990

V SPOMIN

Mineva žalostno leto, odkar nas je
zapustila ljubljena žena, mamica,
hčerka, sestra in teta

MIMI URANIČ
p. d. Mavčeva mami
s Klanca 36 pri Komendi

Hvala vsem, ki obiskujete njen prezgodnji zadnji dom, ji
prinašate cvetje, prižigate svečke in z mislimi nanjo postoji-
te ob grobu.

Mož Marko, sinovi Andrej, Marko in Damjan, mama Ana,
bratje in sestra z družinami

Klanec, 21. novembra 1990

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega brata
in strica

**JANEZA
BALANTIČA**
iz Županjih njiv 21

se iskreno zahvaljujemo zelo dobrim sosedom, posebno Ja-
kopičevim in sorodnikom, dr. Marjanu Golobu, g. župniko-
ma Tonetu Brčanu in dr. Janezu Juhantu za lepo opravljene
obred in stranski pevcem za ganljivo zapete pesmi. Hvala
vsem za številno spremstvo na njegovi zadnji poti, podarje-
no cvetje in izrečeno sožalje.

Vsi njegovi

Županje njive, november 1990

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je
nenadoma zapustil naš dragi mož,
oče, sin in dedek

**FERDINAND
KIDRIČ**
iz Soteske 35

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sode-
lavcem iz Svilanita, Utoka in Stola, stanovalcem s Klavčiče-
ve 7 ter prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in
spremstvo v njegov prerani grob. Posebej iskrena hvala go-
spodu župniku za lep cerkveni obred in Lojzetu Jermanu za
poslovilne besede.

Žalujoci vsi njegovi

September 1990

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta
in starega očeta

**MARTINA
GJURINA**
frizerskega mojstra v pokoju

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, stanovalcem
iz Levstikove ulice in sodelavcem iz Alprema in Titana za
izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi
zadnji poti. Hvala g. župniku za poslovilni obred. Posebej
hvala zdravstvenemu osebu UKC – Golnik za prizadevno
zdravljenje. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

Kamnik, Ljubljana, oktober 1990

ZAHVALA

Ljubega sina, brata, svaka in strica

**MIRKA
OREHOVCA**

so k mnogo preranemu grobu po-
spremili številni sorodniki, prijate-
lji, znanci, sodelavci, dijaki in kra-
jani. Zahvaljujemo se vsem, še posebej pa duhovnikom za
svečani obred in tolažilne besede, vsem ostalim govorni-
kom, ki so nam tako lepo osvetlili Mirkovo osebnost, pev-
cem za lepo zapete žalostinke in pozornim sosedom, pose-
bej Tonačevim. Vsakemu posebej hvala za cvetje, prispevke
namesto cvetja na grob, darove za maše in tople besede.
Njihova pomoč in sočutje sta nam v veliko oporo.

Vsi njegovi

Zgornji Motnik, november 1990

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustil
dragi oče, stari oče, brat in stric

FRANC PAVLIČ
iz Buča 6

Najiskrenejše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
sodelavcem, prijateljem in znancem, ki ste se prišli posloviti
od njega, nam pomagali, izrekli sožalje, pokojniku podarili
cvetje in ga v velikem številu pospremili na zadnji poti.
Hvala g. župniku za lep pogrebni obred, pevcem za občute-
no zapete pesmi in govornikoma Albinu Piršu in Albertu
Žibertu za ganljive besede slovesa.

Žalujoci vsi njegovi

November 1990

Bridki so glasovi v temi,
kjer svetilke vse molče,
plaha srca v nemih krikih
po svetlobi hrepene

ZAHVALA

Užaloščeni in strti smo od bolečine ob
spoznanju, da nas je za vedno zapustil
dragi mož, oče, brat, stric in zet

JOŽE MAVSAR
iz Gore 17 pri Komendi

Srcu boleče in razumu nedoumljivo je
dejstvo, da rože oznanjajo žalost,
da pesmi pojejo o slovesu in da tisti mrakobni jesenski dan prinaša
smrt ljubljene osebe. Volje in smisla tokrat ni več, ostane samo
bolečina. Zato izražamo iskreno zahvalo vsem, ki ste kakorkoli
nesebično pomagali, prinesli cvetje ali izrekli sožalje. Posebej se
zahvaljujemo prijateljem, sosedom, DO KIK Kamnik, DO Titan
Kamnik, kolektivu Doma upokojencev in LPK Komenda. Hvala
tudi obema župnikoma za lep pogrebni obred in pevcem MPZ
Janez Čebulj iz Komende za zapete žalostinke.

Žalujoci: žena Majda, sin Darko, hčerka Nataša, sestre Marija,
Pepca, Francka z družinami, brat Milan, France, tast Jože
in vsi drugi njegovi

Gora pri Komendi, november 1990

Sonce – elektrika na Kamniškem sedlu

Planinsko društvo Kamnik je letos na Kamniškem sedlu poskusno začelo pridobivati električno energijo za razsvetljavo planinske kočice s pomočjo sončne energije. Društvo je že pred začetkom sezone na strehi kočice montiralo kolektorje, ki zbirajo sončno energijo in jo spreminjajo v električno s pomočjo akumulatorjev. Podjetje Rade Končar iz Splita, ki je montiralo oziroma organiziralo tak sistem pridobivanja električne energije, je podobne naprave montiralo tudi na Veliki planini in drugod. Doseženi rezultati so spodbudni. Na Kamniškem sedlu je tako pridobljena električna energija zadoščala za razsvetljavo kočice v poletnih mesecih, ko je veliko sončnih dni, konec avgusta in v septembru pa je bilo treba ob vikendih dodajati energijo z agregatom. S povečanjem števila kolektorjev in akumulatorjev pa bo po oceni strokovnjakov poraba elektrike možno v celoti pokriti. Tak način proizvodnje električne energije izredno veliko prispeva k odpravljanju ekoloških problemov v visokogorskih postojankah, zmanjšuje hrup (agregati), ugodno pa vpliva tudi na gospodarnost poslovanja.

Zaradi dobrih rezultatov, ki so bili doseženi na Kamniškem sedlu so se v Planinskem društvu Kamnik že odločili, da bodo tudi na Kokrškem sedlu namestili take naprave in so jih že tudi kupili. Montirali jih bodo pred začetkom naslednje planinske sezone. V tem

Montaža kolektorjev – skupina kamniških planincev

času bodo rešili tudi vprašanje zadostnih količin energije na obeh planinskih postojankah, zato bodo temu primerno povečali število kolektorjev in akumulatorjev.

Planinci so za zdravo, mirno in mikavno okolje, zato pri tej nalogi ne bodo oklevali. Storili bodo vse, da bo hoja po našem planinskem svetu še bolj vabljiva. Kamniški planinci s tem dodajajo nov kamenček v mozaiku ureditvenih vprašanj za lepše okolje. Zagotovo pa ne bodo ostali sami pri tem.

STANE SIMŠIČ

ŠSD Fran Albreht in Kegljaški klub Kamnik RAZPISUJETA

II. prvenstvo v kegljanju za pionirke in pionirje občine Kamnik – tekmovalje bo na kegljišču Planika v Kamniku v petek, soboto in nedeljo 21., 22. in 23. decembra (odvisno od števila prijav)

– tekmovalje kategorije in število metov:

kategorija II

– tekmovalke (ci) rojeni 1978 in 1979

mala kroglja – 100 metov v polno

kategorija III

– tekmovalke (ci) rojeni 1976 in 1977

mala kroglja – 100 metov 2 x (25 polno + 25 čiščenje)

kategorija IV

– tekmovalke (ci) rojeni 1974 in 1975 velika kroglja – 100 metov 2 x (25 polno + 25 čiščenje)

– prijavitelj se lahko pri učiteljih telesne vzgoje na osnovni šoli Frana Albrehta ali pa kar na kegljišču (Matjaž) najkasneje do petka, 7. 12. 1990. Kasnejših prijav ne bomo upoštevali.

– urnik tekmovalja bo objavljen na kegljišču, prejele pa ga bodo tudi šole, ki bodo imele prijavitelne tekmovalce.

– najboljšje čakajo priznanja in nagrade.

Mladi kegljači trenirajo, tekmujejo in napredujejo

Z novim šolskim letom so z delom nadaljevali tudi mladi kegljači. Ker je osnovna šola Frana Albrehta prešla na enozmestni pouk, so se odprle nove možnosti za kvalitetnejše delo. Čeprav je kegljišče najmlajšim na razpolago skoraj vsak dan, pa zaradi velikega zanimanja vsak pride na vrsto samo enkrat na teden. V rezervi imamo še termin v soboto dopoldan, vendar bomo tega poizkušali zapolniti z raznoraznimi tekmovanji. Tako bo 8. decembra šolsko prvenstvo OŠ Frana Albrehta, 22. decembra pa II. občinsko prvenstvo (glej razpis).

Za nami je tudi že III. letošnji turnir za republiško prvenstvo, ki je bilo 13. oktobra v Ajdovščini. Na to tekmovalje smo peljali osem tekmovalcev in vsi so dosegli zavidljive rezultate in tudi uvrstitve:

FANTJE
II. kategorija: 5. mesto Luka Podjed, 489 podrtih kegljev
9. mesto Grega Pajek, 431
10. mesto Emir Adrovič, 414

III. kategorija: 2. mesto Aleš Prosen, 366

IV. kategorija: 12. mesto Damjan Pipan, 365
DEKLETA

III. kategorija: 2. mesto Irena Brunšek, 344

3. mesto Klavdija Klemenc, 338

IV. kategorija: 7. mesto Simona Hren, 307 podrtih kegljev.

Zadnji turnir bo 15. 12. 1990 v Ljubljani, ko bodo razglasili najboljše po vseh nastopih. Ker se od štirih nastopov seštejejo trije boljši, je prav zanimivo pogledati naše trenutne uvrstitve:

3. mesto Aleš Prosen (III.), 1022 kegljev

12. mesto Damjan Pipan (IV.), 1072

5. mesto Irena Brunšek (III.), 876

9. mesto Klavdija Klemenc (III.), 629 kegljev (samo dva nastopa).

Upajmo, da bo delo z najmlajšimi še bolj resno in kvalitetno ter da začetna vnaema ne bo pustila.

Men

Skupina pohodnikov

Na pohodu Tuhinj–Črničev

Čeprav je glavna sezona pohodov in planinskih vzponov že zaključena, pa kamniški upokojenci-planinci v tem času organizirajo pohode po nižje ležečih predelih naše občine.

Pohoda 17. novembra, ki je bil organiziran tudi v sodelovanju s planinskim društvom, se je udeležilo 17 planincev-upokojencev. Na pot so se podali iz Tuhinja, se povzpeli na Kostavsko planino in

mimo vasice Ravne obiskali točko na Osnovčku ter skozi vas Poljane sestopili na Črničev. Med potjo so v dnevnik spominke poti NOB po občini Kamnik vtisnili kontrolne žige in se zadovoljni ob lepem vremenu, ki jih je spremljalo na 4 ure dolgi poti, vrtili domov. Dogovorili so se, da gredo na nov pohod v začetku decembra.

STANE SIMŠIČ

Vode Velike planine

Poleti smo člani Jamarskega kluba Kamnik opravili prvo sledenje podzemnih vod na območju Velike planine. Do sedaj še ni bilo poznane tako močnega stalnega vodnega toka, da bi ga lahko obarvali. Pred leti smo jamarji na sistematičnih raziskavah našli jamo, v kateri je bil stalni vodni pretok, ki smo ga merili v vseh obdobjih leta. Ugotovili smo, da so na globini 110 metrov v jami Jerohi vse možnosti za spust barve. Jama Jerohi leži nekako na sredini celotnega masiva Velike planine in tako smo smatrali, da bo najboljši rezultat znan ravno v tej jami. Voda je bila poslana tudi na analize na inštitut v Ljubljano, kjer so ugotovili, da je neoporečna. Z barvanjem smo želeli ugotoviti, kam odtekajo vode iz planine, saj je znano, da na planini ni površinskih vodotokov in se vse vode takoj po dežju izgubijo v podzemlje.

Podatek je zelo pomemben tudi zaradi morebitnega izlita olja ali goriva iz teptalcev snega ali ostalih vse številnejših vozil na planini. Tako bi lahko točno določili, v katerih izvirih bo čez nekaj dni voda zastrupljena in neuporabna. Barvanje smo opravili v obdobju, ko je bilo veliko padavin, da bi se vode še hitreje z barvo pretakale do izvirov. V vodo smo vmešali 19 kg barvila natrijev fluorescencin in ga izlili v ozko spranjo, kamor jamarji nismo več mogli, voda pa je našla svojo pot. Že zvečer smo začeli pobirati vzorce vode na 7 izvirih okoli Velike planine. Od Kamniške Bistrice pa vse okoli do doline Podvolovljeka na štajerski strani. Dvakrat dnevno smo pobirali vzorce vode na vseh izviri in jih pošiljali na podrobne analize na Geološki zavod v Ljubljano.

Po enajstih dneh smo zagledali na enem od zelo močnih izvirov sledove našega dela. Voda je pri tekala močno obarvana zeleno.

ZAČETNI TENIŠKI TEČAJI.
TEL. 812-630.

IMATE NOVO TELEFONSKO ŠTEVILKO?

Ne pustite vaših strank, da kličejo v prazno

STUDIO DATAPRINT Kamnik d. o. o.

podjetje za grafično dejavnost

vam hitro in poceni izdelata:
oglasne table,
vizitke, samokopirne fakture, dopise...
propagandni material

Svetovanje za grafične rešitve!
Trg svobode 8, tel. 831-750, od 13. do 15. in od 17. do 19. ure.

Življenje v življenju

Vsakanje spremljanje časopisa je prineslo novico. Nedeljski dnevnik prireja med svojimi znanimi akcijami, zopet, tokrat petindvajseto: izlet v neznan z invalidi vse Slovenije.

V zgodovini teh izletov je bila letos že drugič izbrana Ivanka – Vanda Senk, vitalna 53-letnica iz Doma upokojencev Kamnik. Čeprav prikljena na invalidski voziček, živi z neverjetno voljo in močno željo po čimbolj razgibanem in normalnem vsakdanjem življenju.

Izbrala me je za spremljevalko in 1. oktobra sva se ob 9. uri znašli na avtobusu št. 5. Devet avtobusov z vseh koncev Slovenije je krenilo na pot; Novo mesto, Škofja Loka, Nova Gorica, Celje...

V prvem delu poti od Ljubljane do Bleda, so bila prva prijetna presenečenja. Sendvič in sok za malico. Poleg bona za pijačo v blejskem hotelu Kompas, še nalepka Nedeljskega dnevnika. Prijeto presenečenje je bil tudi ličen obesek za ključke, kombiniran s krovjem zvončkom – značilnostjo Bohinja in ploščico z napisom »Nedeljski«, znakom darovalca oziroma prireditelja akcije 25 oziroma izleta. Ura, ki smo jo preživeli na Bledu, je bila namenjena kratkemu sprehodu ob jezeru, kavi in zanimivemu ogledu fijakerjev, redki zanimivosti v naši ožji domovini. Zal ni bilo časa, da bi se kdo izmed nas, kljub vroči želji, popeljal okrog jezera. Marsikomu se cena 200 din za to doživetje ni zdela visoka.

Na poti od Bleda do Bohinja smo si lahko iz avtobusa ogledali okolico Bohinjskega jezera. Posebej za nas so se z Vogarja spustili fantje, ki so s svojimi baloni marsikomu izmed udeležencev izleta nudili povsem novo, živo, doživetje.

Pot se je nadaljevala v hotel Kompas. Pred kosilom nas je z glasbo pozdravila menegška Marelja s Francem Pestotnikom. Po nekaj dobrih šalah in ljubezni

se drži diete in... upa! Upa, bo življenje zanjo zopet tako, in je bilo prej.

In še nekaj. S tem člankom sem hotela obupan in apatičnim ljudem povedati in pokazati da je kljub invalidskemu vozičku in štirim stenam doma ali v domu upokojencev življenje še vedno lahko ŽIVLJENJE V ŽIVLJENJU. Zato v upanju, da nas naslednje leto več, kličem vse prijavitelj se naslednje leto in prite. Ne bo vam žal!

Irena Šte

Srečanje padalcev z jadralskimi letali

Kamniški vrh je bil 11. novembra prizorišče srečanja padalcev z jadralskimi padali v organizaciji novoustanovljenega kluba POLET KAMNIK. Srečanje je popostrilo prvo neuradno medklubsko tekmovalje v disciplini »vmesni pristanek in pristanek v cilj«.

Tekmovalci so imeli prosto izbiro vzletne točke; pomemben je

bil dotik na označenem kvadratu, ki je bil postavljen na pobočju Kamniškega vrha; cilj pa je bil označen s piko in kvadrati v vznožju pobočja. Tekmovalci so morali opraviti v enem poletu dve nalogi, ki sta na oko enostavni, toda v praksi dokaj zahtevni zaradi specifične terena in same športne discipline. Prosta izbira štartne pozicije je še popestrila tekmovalje.

Šest tekmovalcev iz Kranja in Ljubljane je štartalo na Krvavcu, med njimi tudi Domen Slana (Kranj), ki je ob skupno 37 tekmovalcev za svojo ekipo zabeležil največ točk (150), na drugo mesto se je uvrstil Bojan Uršič (Kamnik 140 točk), na tretjem mestu je prijetno presenetil Tomaž Vrtačič (130 točk); sledijo:

Maks Horvat (Ljubljana, 110 točk), Meta Grilje (Kamnik, 110 točk), Peter Slapar (Kamnik, 110 točk), Jaka Škorjanc (Kamnik, 100 točk), Andrija Pušič (Ljubljana, 100 točk) itd.

Ekipno zmago si je priboril POLET KAMNIK pred LJUBLJANINO in KRANJEM. Da ta rezultat ni slučajen, potrjujejo tudi rezultati iz nedavnega slovenskega prvenstva v Preddvoru, kjer je kamniška ekipa (Breznik, Oršek, Gladek, Zebaljec) zasedla solidno deseto mesto v konkurenci 45 ekip iz Slovenije. Ker kljub še v povojih, so to rezultati ki kažejo, da je šola z jadralskimi padali in sklopu kluba in sam delo na pravi poti do še boljše rezultatov in tudi popularnosti letenja z jadralskimi padali.

MIRAN ZEBALJEC

Kamniški občan

KAMNIŠKI OBČAN – ustanovitelj in izdajatelj Skupščina občine Kamnik, – Kamniški občan je aprila 1981 ob 20-letnici izhajanja prejel srebrni znak OF – Ureja Svet za informiranje, predsednik Janez Pirš, in uredniški odbor v sestavi: Janez Balantič, Tone Ftičar, Damjan Gladek, Romana Grčar, Dušica Jeseničnik-Bremšak, Ivo Pirc, Bojan Traven, Matic Romšak, Stane Simšič in Jana Taškar, glavna in odgovorna urednica. Tehnični urednik Janez Herle. Strokovna sodelavka Vera Mejač. – Izhaja dvakrat mesečno – Naslov uredništva: Kamnik, Titov trg 1, telefon 831-511, 831-504 in 831-266 interna 29 – žiro račun: Sredstva za dejavnost Kamniškega občana 80 Kamnik 50140-637-763592 – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tiska ČGP Delo v Ljubljani.